

MAGYAR MOLNÁROK LAPJA

BELFOLDI ELŐFIZETÉSI ÁRAK: EGY ÉVRE 16.— P, FELEVRE 8.— P, NEGYEDEVRE 4.— P KÜLFÖLDI ELŐFIZETÉSI ÁRAK: EGY ÉVRE 20.— PENGÓ, FELEVRE 10.— PENGÓ

SZERKESZTŐSEG ÉS KIADÓHIVATAL BUDAPEST, V., KATONA JÓZSEF-UTCA 14. SZ., FSZ. 2. TELEFONSZÁM: 118-489. Magyar királyi postatakarékpénztári csekkzáma száma: 11.450

MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON

Aki a lapot az előfizetés lejárta előtt 8 nappal frásban nem mondja fel, annak megrendelése ugyanolyan időre meghosszabbítottan tekintetik, mint az előző megrendelése szíjolt

Kishirdetések ára: a kishirdetési rovatban előfizetők részére egy szó egyszeri közlése 10 fillér, vastag betűkkel 20 fillér. A legkisebb hirdetés (10 szóig) egy pengő. A hirdetési díjak előre fizetendők

FELELŐS SZERKESZTŐ: TÓTH ISTVÁN

Nagyhirdetések ára: egy hatodhásos (35 mm széles) milliméteres egyszeri beiktatása 20 fillér. Szövegeoldalon (75 milliméter széles) 60 fillér. A hirdetések tartalmáért nem vállalunk felelősséget.

Előfizetési felhívást

küldünk a magyar malomipar kereskedelmi és műszaki vezetőihez, szakmunkásaihoz. Saját érdekében cselekszik, ha lapunkra mielőbb előfizet, mert a szaklap fenntartása elsőrendű malomipari érdek, amelynek hasznát minden előfizető egyformán élvezi. Nem nélkülözheti a malomipar egyetlen művelője sem a szaklapot, amely nemcsak hírszolgálati szerve az iparnak, hanem tanácsadója olvasóinak és hűséges barátja minden molnárnak.

BEIÖLTENDŐ ÁLLASOK

Gépészt keresek stabil gép mellé, 2 vagonos malomba, ki esztergályozni is tud. Farkas Gyula, Bolyok. 1311

Visszaöntéses örösléni jartas malomnépességét szeptember 15-re felveszek. Fizetés 55 pengő, élelmezés és lakás. — Takács Géza, Sárkeresztúr, — u. p. Moha. 5720

Vezető molnár iparigazolvánnyal mielőbbre felveszek. Szita Lajos, Szentbalázs, Somogy megye. 5713

Azonnali belépésre keresek népszerű kezelőmolnárt. Utiköltséget nem térítik. Kleinmalom, Mezőkövesd. 5711

Barnaszéntüzelésű szivógázmotorhoz keresek gépezést azonnali belépésre. — Csakis olyan küldje pályázatát, aki bizonyítvánnyal tudja igazolni ennek közlését. Kleinmalom, Mezőkövesd. 1346

Fűtőt keresünk 100 HP Höcker-géphez, örbérrrel vagy havi fizetéssel, lakással. Gépész vizsgával rendelkezők előnyben. Ajánlatokat eddigi működés és kor feltüntetésével kérünk. Próbaidót megkívánunk, utiköltséget 6 hó után térítünk. Vámosgyörki gőzmalom. 5719

Keresek azonnala molnársegédet, Karfunkel Napkor. 5730

ÁLLÁST KERESŐK

Főmolnári állást keres azonnali, vagy bármikori belépésre 41 éves, nős, komoly, megbízható, hosszú gyakorlattal rendelkező szakember, úgy a kereskedelmi, várm., csereárléban jártas szakértelmével. — A búza- és rozsliszték minőségéért és a százalék előállításáért a legmesszebbmenő garanciát vállalom. — Szíves meghívást kér próbaidőre Varga Géza főmolnár, Nagysurány, Ersekújvári-út. 5673

Keresek főgépész állást hosszú gyakorlattal malomba vagy más ipartelepren, esetleg nagyobb gazdaságba, bármikori belépésre, 16 éves szorgalmas fiatal bármilyen iparágba tanoncnak adnám. Távoltság nem határoz. — Tóvizi József gépész, Mándok. 5717

20 éves molnársegéd állást keres fizetésmegeelőléssel, Fruza József, Bekéssámon. 1340

Molnársegéd fiatal, önállóan dolgozni tudó, hosszabb malomgyakorlattal állást keres azonnala Pócs János molnársegéd Mátradereske. 1341

Főmolnári állást keres bármikori belépésre 36 éves, nős, családos, komoly, intelligens szakember; a malomiparban elismert szaktekinet; német, szláv nyelvismerettel. Szíves meghívást kér; Szabó főmolnár, Mélykút, Bács megye. 5712

Főmolnári vagy kezelői állást keres 37 éves, nős, komoly, megbízható, hosszú gyakorlattal rendelkező szakember. Elvállalja bármilyen rendszerű várm., csere- vagy kereskedelmi malom legbiztosabb vezetését. — Esetleg iparigazolvánnyal társulna. — Szíves meghívást kér üzem- és fizetésmegeelőléssel Németh főmolnár, Rácalmás. 1334

Főmolnári kezelői állást keres 28 éves, nős, mestervizsgázott, szakképzett molnár, jelenleg 2 vagonos malom főmolnárija. Szegedi Sándor főmolnár, Sarkad, nagy-malom. 1335

37-éves hadmentes, törekvő, főmolnári vagy kezelői állást keres azonnala vagy szeptember 15-re. Kisebb, nagyobb malomok szíves meghívást kéri Mikovits főmolnár, Porcsalma. 1345

Gépész, 37 éves, nős, 8 évi gyakorlattal állást keres szept. 15-re. Vrankó Mihály, Nagybánhegyes. 1332

Tanfolyamot végzett perkolos iparigazolvánnyal főmolnári vagy kezelői állást vállalna. Károly Andor, Keszthelyi Hengermalom. 1343

Gépész-molnár állást keres azonnala bármilyen üzemű malomba. Nagy Albert, Budapest. 1344

Szakképzett nőtlen molnársegéd állást keres bármikorra. Defner Gyula, Tét, Győr m. 1348

Állást keres malmházban, könyvelésben, famunkában teljes szakképzettséggel bíró, komoly, rendszeres főmolnár, állandó helyre pályázik. Czudor Gyula, Debrecen, Mester-út 32. 1349

37-éves molnársegéd állást keres azonnala. Dóbel Béla, Nagykálló. 1350

Állást keres 4 középiskolát végzett, középkorú, iparigazolványos, nagy gyakorlatú molnár. A malomiparban bármilyen munkát elvállal. Marton János Sárvár, Ujsziget-utca 16. 5729

Segédi vagy kezelői állást keres 29 éves független, józanéletű molnár kis- és nagyalmi gyakorlattal, jó bizonyítvánnyal, könyvelésben, mázslásban otthonos. Meghívást kéri: Rác János, Zalabér, Hármas malom. 1354

Kezelői vagy hengerőri állást keres jómögé jelenésű, józanéletű szakmolnár, malomokban hosszabb ideig dolgozott; szíves meghívást kéri fizetésmegeelőléssel Záborszky molnár, Madarász Imre út 2. szám, Karczag. 5721

Főmolnári állást azonnali belépésre, 6 járatú 8 vagonosig keres. Szerelést felelősségre vállal. Szíves meghívást kéri Roppay János főmolnár, Tét, Győr megye. 5723

Gépész állást keres 39 éves tanult géplakatos. Az összes vezérművekről vizsgázott, tizenkét éves malomgyakorlattal. Szíves meghívást kéri fizetésmegeelőléssel Horváth János, Kecskemét, Arok-utca 8. szám. 1351

25-éves nőtlen molnársegéd állandó állást keres bármikorra, üzem- és fizetésmegeelőléssel. Szíves meghívást kéri Frank István molnársegéd, Biharnagybajom, Bihar megye. 5727

LEVELEZÉS

Klujber József sürgősen tudassa címét kisbéri rokonaival. Ollor István Tiszapalkonya, Borsod megye. 1337

VEGYESEK

Legelőcső a motorüzem. Atalakítom malmában garanciával megülő alsószívású fagázgerátort kétaknára. 30%-kal kevesebb fogyasztás, 15%-kal több lóerő. Nincs bűz, nincs kátrány, Nyersolajmotorok atalakítók, javítók, üzembehelyezők. óra- és napibéret: Bukovits, Budapest, Wahrmann-u. 9. Váci-útnál. 2065

Jutányosan eladó 1 darab használt, tizenkeretes, mankós sikszita 1000x1000 mm méretben. Kálmán József műszaki cégnél, Budapest (V., Kálmán-u. 14.). 5718

Turfa, elsőrendű, száraz, azonnali szállítható, cca 1500 ürmeter, eladó Sinkovits Ferenc földbírtokosnál, Fonyód. 5689

Eladó használt 300 fömlés Gazdasági Porszűrő, Kozma Sándor, Budapest, VI., Podmaniczky-u. 35. 5716

Főtengelyek és hengerek csiszolása, valamint az autós és szántómotor szakmába vágó összes alkatrészek készítése: Dedics Testvérek, Budapest (VIII., Thék Endre-utca 15.). 2041

Vennék 29/60-as faszekrényes Ganz hengerekhez és 25/60-as Säck hengerekhez tartálékhangert. — Áránlatot: „Vastagság megjelölésével” jelgére a kiadóhivatalba kérék. 2190

Járási sekélyhenen, 30 ezer hengerekkel számláló közsegben egy 11 járatú malomnak ¼ része eladó, esetleg az egész haszonbérbe kiadó. Évi vánkereget 20—25 vagon. Cím a kiadóhivatalban. 5690

Bérbevennék Dunántúlon kisebb, esetleg 50 q-ig végző vizesmalomot, csuvarmentes helyen. — Első Keszthelyi Hengermalom. 1342

Malomszerelést, atalakítást, vállalok. Új gépeket jutányosan készítek jótállással. Bezák Pál malomszerelő, Győr. 345

Eladó IV. T. jelű 220x800 és 250x1000 dupla hengerek. Chronos önműködő gabonamérleg 20 kiló kímával. Kozma Sándor, Budapest, Podmaniczky-u. 35. 5715

„Rábe” tányéros modern kiviteli detasörök raktárról kaphatók: Rác Armin és Társa, Budapest (VI., Ó-utca 7.). 2009

Papp Józsefné örökösének nagy körzetben 5 járatú malma, vezető hiányában, haszonbérbe azonnali kiadó. — Nagykörös, Szolnoki-út 85. 5725

Villanymotorok dinamók eladása, csón kaphatók, vétele, csere, gombolyítás és szakaszerű javítása: Szabados, Budapest, V., Váci-út 18. 2042

Eladó megyei városban gőzmalom és gőzfűtő, öregesség miatt. — nagyforgalmú helyen. Cím a kiadóhivatalban, válaszbélyeg ellenében. 1333

Bőrszj, gummi- és textil- szj rendkívül olcsón eladó. Technika, Dobozí-u. 5. 2193

Eladó 8 járatú gőz- vagy villanymalom, jómennetű. Gruber Lajos, Diósjenő, Nógrád megye. 1339

Motorokat fa-, csutka-, barnaszénüzemre 10—150 HP teljesítményig szállítunk. Gyári főjavításokat, hengertüresásokat, csiszolásokat, dugattyúkat, gyűrűket, hengertengelyeket, főtengelyeket előnyben készítünk. Atalakításokat minden üzemre vállalunk. Csereszéteket kötünk: Kurucz Testvérek gépipari vállalat, Budapest (VI., Angyalöldi-út 6.). 2038

Eladó I. számú Radikal hámozógép 42" kőjárat, Kozma Sándor, Budapest, VI., Podmaniczky-u. 35. 5714

Napraforgó hajlító, Felekyléle, teljesen vasból készítve, kapható: Kemény Manó, Budapest (V., Akadémia-utca 21.). 2007/b

Keresek megvételre oldal-fogas fogaskoszorút vasból, fafogakkal, orsóval, vízeskerékhez. Ajánlatot kérék a fafogaskoszorú átmérete, osztás és fogszélesség pontos közlésével. — Kötorymalom, Berhida. 1347

Mérlegek újak és használtak állandóan raktáron. Javításokat a leg-tökéletesebben vállalja Fodor Andor, Budapest (VII., Dembinszki-u. 9.). Telefon 349-810. 2194

Jókarban lévő 36", állványba épített elötétes darálómalom jutányosan eladó. Dumann Győző, Somorja. 1338

Automatikus gabonamérleg 100, 200 kg., egyszeri kiöntésre, kaphatók: Kemény Manó, Budapest (V., Akadémia-u. 21.). 2006/19

Napraforgóolaj malmot keresek feles keresetre, ipar- és telepengedélyem van. Meghajtóerő összes szíjjazatok megvannak hozzá. Nagy üzleti lehetőség, minden mennyiségű olaj hely-beli piacon eladható. — Olajmalom kezelését vállalnia kell. Klein Károly, Mezőkövesd. 1336

Zsákcsuszda kapható, Manó, Budapest (V., Akadémia-utca 21.). 2007/a

Malmosok figyelmébe: Mindenféle műszaki cikkek, Dufour szitaselymek, malomkővek, végtelenített teveször-szifák, hevederek, csapágy-szifák, bronzrudak stb., valamint mezőgazdasági gépek és alkatrészei állandó nagy raktára. **Orményi Károly** műszaki nagykereskedő, a **Baross Szépvésztő tagja**, Budapest, V., Váthegy-utca 7. 2139

Wörner lisztkeverőgép, 1 1/2 sz., raktárról szállítható. Jahn és Klein, Budapest (Wahrmann-utca 6-8. sz.). 2009

Kétjáratú malom jutányosan eladó ipar- és telepengedélyvel együtt — Mesterszállás (Szolnok megye), Soós Antal. 5694

Mágnesek használtak, olcsón kaphatók, Rác Armin és Társánál, Budapest (VI., Ó-utca 7.). 2142/a

Wörner négyrésű, új, szabadonlengő sikszita, azonnali szállítható. Jahn és Klein, Budapest (Wahrmann-utca 6-8.). 2099/1

Új dupla darágép 500, tarár 400, négyrésű sikszita 2200 pengő. Mindennemű malomgép állandóan raktáron. Szerelést elvállalok. Sebastyén Sándor malomszerelő, Paks, Tavasz-utca. 5401

R. Wolf féltabilgőzgép, 120 lóerős compound kondenzációs túlhevítős eladó. Rövid ideig Budapesten üzemben megtekinthető. Gosztonyi gépgyár, Budapest, Csáky-utca 55. 5693

Eladó igen olcsón 2 drb fagaszék, 2 drb tartálékhangert hozzá. Rác Armin és Társa, Budapest, VI., Ó-utca 7. sz. 2142/m

Függőleges kővü darálók új és használtak állapotban kaphatók: Kann és Heller rt., Budapest (V., Vilmos császár-út 62.). 2004/i

Darálókövek önélesedő, nagyteljesítményűek: Nagy Ferenc műkőmalomgyára, Dunaföldvár. Ezüst éremmel kitüntetve. 5358

Atadó 48.000 lakosú városban, búza vidéken, egy 6 járatú vizimalom 10 éves bérleti szerződéssel. — Cím a kiadóban. 1319

22/80 szimpla vasszekrényes hengerek kaphatók: Kann és Heller Rt., Budapest (V., Vilmos császár út 62.). 2190/a

Körszivattyút 2" csúcsat-lakozású, használt, de kifogástalan sűrűgösen keresek, Egri malom, Vámospercs. 5722

Traktor- és stabil-hengerek, főtengelyek legpre-cízebb köszürülése modern amerikai rendszer szerint. Dugattyúk, dugattyúgyűrűk, csapszegek, szelepek stb. legelőcsőben gyári garanciával: Solymossy és Társa, Budapest (VIII., Tavaszmező-utca 6.). 468

Malomszereléseket, rosszulműködő malomok rend-behozását felelősséggel vállalom. Tarókat hámozógépeket, daratisztítókat, szabadonlengő sikszitákat jutányosan árban szállítok. Fáber Sándor malom-épitész, Hajduszoboszló. 1174

Automatikus gabonamérleg (Chronos) malommérlegek javítása, szak-szerűen, garanciával. Új mér-legek gyártása. Vétel, csere, karbantartás, Állami hitelesítés: Tomolik József mérleg-készítőmester, Budapest (VIII., Práter-utca 39.). 2093

Téglagyáramat és pálin-kaföldémet eladom elköltözés miatt, minden elfogadható áron. Dob-ján, Szentpéterur. 5728

Figyelem! Gépvásárlóki Aki nyugodtan akar aludni, traktort, szivógézt, benzín- és nyersolajmó-tort — 2 lóerőtől kezdve — Diamanthez fíjjon venni, mert egyévi jótállást vállal és rész-líftetésre is ad. Budapest (Váci-út 86.). 2092

Benzin vagy szivógázmotort keresek megvételre, használt, de üzemképes álla-potban, 12—16 HP. Ajánlatot kérék a gép leírása és végő ár megjelölés mellett, Heng Gyula, Döbrököz. 1352

Hirdessen a szaklapban

amelynek útján megfelelő megélhetést, állást, munkahelyet, alkalmazot-tat találhat, beszerezheti szükségleteit, kicsereélheti, értékesítheti áruját, meg-ismertheti cégét, kiter-jeszttheti vevőkörét. La-punk minden számát csü-törtökön 14 órakor zár-juk és ezért kérjük a hirdetések idejében pos-tára tenni, hogy az lap-zártáig beérkeznek. A hirdetési szöveget cél-szerű a postautalványon, vagy a 11450. számú postatakarékpénztári be-fizetési lap szelvényének hátlapjára írni. Hirdetési díjakat posta-bélyegeken is elfoga-dunk.

Eladó 120—150 HP stabil gőzgép. Hengerek 21, 22, 2/7 és 180x400, Oser-féle, kombinált kopatógép há-mozóval, szimpla és dupla fel-vonó és hengerek. — Cím a kiadóban. Tarján és Társa, Buda-pest, V., Szent István körút 11. szám. 5724

Szalagfűrészgép kombi-nálva maró-, fűrő-, körfűrőszel el-adó: Horetzky Károly, Ujpest (Mussolini-utca 31.). Telefon: 294-525. 471

Kettős daratisztítógépet rak-tárról szállít: Kann és Heller rt., Budapest (V., Vilmos császár-út 62.). 2004/4

Darálóköveket és hámo-zógépeket és hámo-zenyket legjobb kivitelben szállít: Varga Ottó Lajos csi-szolárugyár, Budapest (VI., Főveny-utca 89.). Tel.: 291-493. 2003

Csigatriórt, ha jól akar-nagyágban, egyszerű és gyűjt vegyen. Beszerezhető: Örményi Károly cégnél, Buda-pest (V., Báthory-u. 7.). 2010

Elektromotorok dinamók kivitelen, tereléses, szerez-lés, csereüzletek. Rymorz, Bu-dapest (Váci-út 50.). 2035

Besser 3. számú Rentabel kapható: Rác Armin és Társánál, Budapest, VI., Ó-utca 7. 2010

Tipp tányérfelbontók, kettéle-kettős kivitelben raktárról azonnali szállíthatók: Kemény Manó, Budapest (V., Akadémia ucca 21.). 2006/7

Golyócsapágyakat golyócsapágyházakat cséplőgép-ekhez, traktorokhoz, malom-gépekhez minden méretben, gyári garanciával készítünk. Új golyócsapágyakat legelőcsőben szállítunk: Solymossy és Társa, Budapest (VIII., Tavasz-mező-utca 6.). 469

Még ma küldje be hátralékos előfizetési díját

Szerkesztőségünk és kiadóhivatalunk új címe: Budapest, V., Katona József-utca 14. sz. fsz. 2.

Kiárúsítás:

21-es és 22-es hengerek, Ewart-láncok, gál-láncok különféle méretekben és nagy mennyiségben olcsón kaphatók, amíg a készlet tart: Kemény Manó, Budapest (V., Akadémia-utca 21.) 2096/6

Szezonvégi kiárúsítás, 22/60-as szimpla, vasszekrényes, 780 pengő, 11/a 220 P. Universal kombinált hámozó triórral 450 P. stb., stb. Kriszthaber, Budapest (Klapka-u. 7/b). 2066

Eladó 35-40 HP eredeti szivószivómotor, minden elfogadható árárt Márton malom, Mezőkövesd. 5695

Villanymotorok, dinamó- gépek állandó raktára, javítóhely, Elektropar, Budapest, (VI., Csengery-utca 71.) 123-882. 2002

Wörner 2. sz. Radikal hámozógép raktárral kapható, Rác Armin és Társa, Budapest (VI., O-utca 7.) 2010/1

Siksziták egy- és kétszekerényesek eladók. Kemény Manó, Budapest (V., Akadémia-utca 21.) 2007/1

30/50 és 30/40 dupla vasszekrényes hengerek raktárral azonnal szállíthatók. Kemény Manó, Budapest (V., Akadémia-utca 21.) 2007/1

Autó amerikai Welie-gyártmányú, prima csukott karosszériával, új gumikkal eladó. Adója évi 160 pengő, fogyasztása 15 liter 100 km-re. Bériuvarozónak kiváló vétel. Ára 1000 pengő. Megtekinthető: Szorády-malom, Mós-szentjános.

Szárító oszlopok Kemény Manóval, Budapest (V., Akadémia-utca 21.) 2007/6

Ha még nincs malmában László Medicó egyetemes őröl- és zuzógépe, állítsa be mielőbb. Számos referenciája. László és Fia, Budapest, (V., Alkotmány-utca 25.) 2149

Szitaselyem darabok, újak minden számban legolcsóbban: Karikónál, Budapest (Király-u. 82.) 496

Veszek fémgyártmányú gépeket és asztaloszerkezeteket: Horetzky Károly, Újpest (Mussolini-utca 31.) Telefon: 294-525. 470

29/600 3/8 hengerek azonnali szállításra kaphatók. Rác Armin és Társa, Budapest (VI., O-utca 7.) 2142/3

Francia korpa- és dereki-őrölő kövek, új és használt állapotban kaphatók: Kann és Heller Rt., Budapest, (V., Vilmos cs.-út 62.) 2128/1

Szalagfűrész minden méretben, újak és használtak és egyéb fémgyártmányú gépek, állandóan kaphatók. Kellner, Újpest, Petőfi-utca 22. 2174

Hengerek fogaskerekek, tartálékhangerek, Ewart-lánc, filtervasrészek, kovácsrészek, közlőműalkatrészek és az összes malomberendezési cikkek jutányos áron beszerezhetők: Geiger Benő, Budapest, XIII., Gömb-u. 36. Tel.: 291-438. 2037

Nagyteljesítményű ventilátorok állandóan raktáron. Tekintse meg mielőtt vásárol. Előnyös beszerzési forrás. Gabor Gyula ventilátor készítő üzem, Budapest, VII., Hernád-utca 50. 1106

Traktor-autó-, motorhengerek csiszolások, löten-gy csiszolások Hőkezelt dugattyúgyűrűk gyártása. Dugattyúk, dugattyúcsapszegyek, szelepek, hengerfejek, hengerhüvelyek, az összes használatos traktormarkákhoz. Gőzgéphegerek fűrése. Cséplőgépekhez szalma- és törekrázó tengelyek. Motorfőtengelyek: Dobos Pál gépműhely, Budapest (VI., Teve-utca 33.). 2034

Golyócsapágyak csapágyházak, használtak, újak, transzmissziók, alkalmi áron: Nánási Sándor, Budapest, V., Váci-ut 44. (Ferdinánd-hídnál) 2036

Elektromotorok dinamók, generátorok minden nagyságban és áramnemre jutányosan kaphatók, cserélhető, javítható garancia mellett. Kékő István, Budapest (VI., Nagymező-utca 66.). 2011

Csigatriór gyári, elsőrendű kivitelben kapható: Zöldhegyi M. István, Budapest, (Báthory-u. 3.). 2033/1

Hirdetéseink eredményesek

Eredeti Oroszlán-védjegyű szitaselymek, drótszövetek, koptatószövetek legolcsóbban: Roseth Györgynél, Budapest (V., Katona József-utca 27.) 2000/1

21/a 21-es Ganz hengerek azonnali szállításra kaphatók. Rác Armin és Társa, Budapest (VI., O-utca 7.) 2142/4

Sárospatoki malomköveket olcsón szállít: Kardos Dániel malomkőáragó-mester, Sárospatok (Kövi Sándor-utca 2.) 617

Barnaszéngenerátorok szabadalmazott salaklevágó- és buktatórostállyal, üzemszavar kizárva. Kátránykiválókat, minden öntvényt külön is adok generátorokhoz. Készíték hengervasakat, dugattyúkat, karrikákat, gőzhengert helyszínen fűrészek. Mindennemű malomiparvasalkatrészeket készítek: Barikó György gépműhely, Budapest (XIII., Szegedi-út 48.). 2012

Petkus vetőmagtisztítógép, eredeti Röber-gyártmány, nagy teljesítményű, használt, kitűnő állapotban eladó. László és Fia, Budapest, (V., Alkotmány-utca 25.). 2149/4

Malmok javítását, átszerelését, daragepek, siksziták, koptatógépek készítését igen jutányosan vállalom: Fancsik Dezső, Budapest (Jókai-utca 16.) 2004/5

Trióróket veszek 1,5, 1,45, 1,65 és 2 m/m sejtmérettel. Ajánlatok „Triór3” jelűre a kiadóhivatalhoz.

Samott-téglák normát és ivalokban, valamint **samott-lisztek** **kazánfalazáshoz, gázgenerátorhoz, kupoló kemencéhez** a legmagasabb tűzállóképességgel, raktárral azonnal kaphatók.

SZÜCS GÉZA, BUDAPEST, V., UJPESTI RAKPART 8. SZ. Telefon: 118-172.

Plombázófogók acél-, ólom- és szövetplombákhoz Szövetjelzőgépek

Acél, szalag és szövetplombák Kalauzfogók. Hor-dőlemezek. Konzervbontók Takarékperselyek.

őzv. Ujágh Árpádné Budapest, II, Bimbó ut 17. Telefon: 1-544-26

Változatosságért eladó a tehermentes nagyeresdi

új múmalom és villanytelep csuvarmentes forgalommal, állandó nagy vízi energiával. Aranybánya, melyben meg-gazdagodtak.

Nagyeresd. Telefon: 3.

Aki

nem hirdeti azt elfelejtik!

Ugy az előkelő, jóhírnevű, mint jó hírnévre szert tenni akaró cégek érdeke mindig hirdetni

Káros elvből nem hirdetni

Német Molnáriskola Dippoldiswalde

In Sachsen
Városi felsőbb molnáriskola 3 szemeszter
Malomépítők 4 szemeszter
Vizsgák állami ellenőrzés alatt.
A Német Malmok Egyesületének szakiskolája. — Az iskola a Német Kereskedelmi Malmok Egyesületétől, a Német Malomzövetségétől és a Német Malomépítők Szövetségétől el van ismerve. Tanrend díjmentesen.

MÁRTA szabadonlengő síkszita hajtómű

Rásterelhető bármely kétszekerényes síkszítára.
Új és gyárilag javított malomgépek:

Felvonó, szimpla és dupla.
Nemzeti gabonatisztítógép, 1-es sz.
Tarár osztályozó 2000 mm, E. U. P. gyártmány.
Tarár hármasszívó széllel, 800 mm, gölyvös.
Gabonahámogató, Besser 3-as, gölyvös.
Gabonahámogató- és hámozógép, A. G. K. gyártmány.
Malomtrieur, 3-as, 5-ös és 6-ös.
Állókőves daráló, Kühne, 400 mm.
Állókőves daráló, Iru, 400 mm.
Malomkőjárát, állványon, előtéttel, szimpla és dupla 36" és 42"-os kövekkel.

Reform daratisztítógép, dupla gölyvös, új.
Reform daratisztítógép, dupla, 350 mm E. M. G. gyártmány.
Reform daratisztítógép, szimpla, 400 mm E. M. G. gyártmány.
Reform daratisztítógép, szimpla, 500 mm Nemelka gyártmány.
Sikszita, kétszekerényes, 36 drb 800x1600 mm keretekkel, MÁRTA hajtóművel, vas fókerebben, új.

Használt E. M. G. siksziták minden méretben raktárral.
Centrifugaszita.
Exhaustor E. M. G. gyártm., 800-as.
Exhaustor turbó, 800 mm.
Exhaustor turbó, 400 mm.
Nyomóporozó E. M. G. 128 tömlővel.
Szívóporozó, Seck, 4 drb 400 mm tömlővel.
Simon Bühler Baumann vasszekrényes dupla hengerek 240/1000.
Simon Bühler Baumann vasszekrényes dupla bengerések 22/60 rozsról.

Ganz vasszekrényes dupla hengerek, 22/50-es.
Ganz vasszekrényes szimpla hengerek, 22/50-es.
Ganz faszekerényes dupla hengerek, 21-es.
Ganz faszekerényes dupla hengerek, 22-es.
Ganz faszekerényes dupla hengerek, 22/65-ös.
Ganz faszekerényes szimpla hengerek, 22/65-ös.
Ganz faszekerényes dupla hengerek, 29/60-as.
Ganz faszekerényes dupla hengerek, 3/8-as.
Ganz hengerrovtákoló- és csiszológép 1000 mm-es hengerekhez.

Kreiser Malomberendező Vállalat K. f. t.,

Budapest, XIII., Főthi-ut 18. (Váci-út mellett).
Telefon: 291-691.

Napraforgó-

és egyéb növényolajakat, továbbá állati zsiradékokat (faggyú, disznózsír) a legmagasabb napi áron veszi:

Hacker Testvérek
BUDAPEST, IX., Koppány-u. 11.
Telefon: 138-105 és 186-935.

Fizessen elő a szaklapra!

Örleményeit legjobban értékesíti:

„BARÁZDA” Mezőgazdasági és Kereskedelmi Kft.

Budapest, I. ker., Vilmos császár-ut 45. — Telefonszám: 119-516

Hűtőberendezések és jéggyárak

létesítése a legjövődolmezőbb melléküzeme a malmoknak

KÉRJEN AJANLATOT:
WERTHEIM GÉPGYÁR
HÜTŐOSZTÁLYATÓL
Budapest, VI., Lehel-utca 12

RENAULT

személy- és teherautók

minden nagyságban

REIMAN

Budapest,

(V., Vörösmarty-tér 3.)

MAGYAR MALOMNÁROK LAPJA

BELFÖLDI ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
EGY ÉVRE 16.— P, FELEVRE 8.— P, NEGYEDÉVRE 4.— P
KÜLFÖLDI ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
EGY ÉVRE 20.— PENGÓ, FELEVRE 10.— PENGÓ

Kishirdetések ára: a kishirdetési rovatban előfizetők részére egy szó egyszeri közlése 10 fillér, **vastag** betűkkel 20 fillér. A legkisebb hirdetés (10 szóig) egy pengő. **A hirdetési díjak előre fizetendők**

SZERKESZTŐSEG ÉS KIADÓHIVATAL
BUDAPEST, V., KATONA JÓZSEF-UTCA 14. SZ. FSZ. 2.
TELEFONSZÁM: 118—489.
Magyar királyi postatakarékpénztári csekk száma: 11.450

FELELŐS SZERKESZTŐ:
TÓTH ISTVÁN

MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON

Aki a lapot az előfizetés lejártá előtt 8 nappal írásban nem mondja fel, annak megrendelése ugyanolyan időre meghosszabbítottként tekintik, mint az előző megrendelése szövege.

Nagyhirdetések ára: egy hatodhásábos (35 mm széles) millimétersor egyszeri beiktatása 20 fillér. Szövegoldalon (75 milliméter széles) 60 fillér. **A hirdetések tartalmáért nem vállalunk felelősséget.**

A magyar malomipari érdekképviseltek utja és célja: az egységes érdekképviseltek.

Irta: Dr. Karácson Jenő.

A Vidéki Középmalmok Export-Egyesületének főtírkára.

Régóta kísértő, megoldásra váró, de feltétlenül és rövidesen megoldandó probléma: megfelelő, erőteljes, tekintélyes és egységes érdekképviseltek teremtése az első mezőgazdasági iparág, a magyar malomipar számára.

Miért van erre szükség? — mondhatnák sokan —, amikor ott van az Országos Malomszövetség, külön a fővárosi malmoknak a Fővárosi Malomegyesület, a vidéki malmok egyes csoportjának a Vidéki Malomiparosok Országos Egyesülete, tehát bőven el van látva a malomipar érdekképviseltekkel. Véleményem szerint éppen ez a bőség egyik oka arra, hogy ebben a kérdésben — a kormányzat — a malomipar érdekében — rendet teremtsen, de vannak ezenfelül más komoly okok is nagy számmal, amelyek szükségessé teszik a rendezést.

Nem akarok most a malomipari érdekképviseltek munkája felett kritikát gyakorolni — ez kívül is esik ennek a cikknek és az általam felvetett témakörnek a keretein —, de annyit meg kell mondani, hogy a mai viszonyok között nem érhet el megfelelő eredményeket olyan érdekképviseltek, amelynek semmiféle rendszabályozó, fegyvelmező hatalma nincsen a tagjai felé, amelynek az iparág érdekei ellen vétkező malmokkal szemben egyetlenegy fegyvere van csupán, a rábeszélés, a szép szó, éppen az a fegyver, amelyik hatástalan szokott lenni azokkal szemben, akik a kartársias együttérzéssel s igen gyakran a közérdekkel is szembehelyezkedve fejtenek ki működést.

Az Országos Malomszövetség a magyar vidéki malomipar érdekképviseltek. Tagmalmainak száma meghaladja az ezret, de nem sokkal. Talán 1100 tagja van. Tekintélyes szám, de ha figyelembe vesszük, hogy az ország területén mintegy 4000 malom van, akkor azt látjuk, hogy a malmok 25%-a, a kisebbik rész hoz anyagi áldozatot csupán, a nagyobbik százaléka a malmoknak összetett kezekkel várja, lesi, hogy az érdekképviseltek, amelyet a minimális anyagi eszközökkel sem támogat, milyen segítséget nyújt, mit harcol ki számára.

Bármilyen előnyt harcol is ki az Országos Malomszövetség a magyar malomipar számára, bármilyen terhet is vesz le a válláról, a Szövetség nem szelektálhat, nem mondhatja, hogy az előnyöket csak a tagjai részére biztosította. Ezért előáll egy szerintem erkölcstelen állapot, amelyben az áldozatkész, az érdekképviseltek anyagi hozzájárulással fenntartó malmok hátrányosabb helyzetbe kerülnek, mint azok, amelyek az érdekképviseltek terhek alól is mentesülnek, de az eredményekben egyaránt osztoznak.

Ezen a helyzeten sem az Országos Malomszövetség, sem más magánjellegű érdekképviseltek segíteni nem tud, ezt a helyzetet önmagától megváltoztatni nem tudja. Maradna tehát időtlen időkig egy olyan érdekképviseltek, amelynek az érdekképviseltek tagokra nincsen megfelelő befolyása, tehát tekintélye sem lehet. Maradna egy olyan érdekképviseltek,

amelynek anyagi bázisa a tagok önkéntes felajánlásától függő, tehát teljesen bizonytalan összegű s nagyjában bizonytalan időtartamú tagsági díjakon nyugszik. Hogy pedig egy ilyen érdekképviseltek nem oldhatja meg a malomipar nagy kérdéseit, de még a mindennapi feladatok elvégzésére is alig lehet képes: az nem vitás senki előtt, aki a malomipari kérdésekkel tárgyilagosan foglalkozik.

Nem titok, hogy a Szövetség nagy nehézségek árán tudja fenntartani magát, nincsen pénze még a legszükségesebb sajtópropagandára sem. Nincsen pénze arra, hogy a vámörleési díj rendezésével kapcsolatosan olyan, a napi-sajtót felvilágosító közleményeket bocsásson ki, amelyek eloszlatnák a vámörleési díjjal kapcsolatosan általánosan elterjedt tévhiedelmeket.

Hogy ezen a helyzeten a malomipar érdekében segíteni kell, az vita tárgyát nem képezheti! Az út, a mód csak egy lehet, a kormányzat segítségét kérni és kivívni, mert az a malomipar, amelyiknek csupán 25%-a tartja érdemesnek a saját érdekképviseltek támogatni, önmagától erre nem képes.

Szükség van egy egységes, hatalmas malomipari érdekképviseltekre! Ez az érdekképviseltek a kormányzatnak véleményező és bizonyos tekintetekben végrehajtó szerve is kell legyen, de minden esetre olyan hatalommal kell bírjon, amely hatalom mellett minden malomnak érdekében álljon belépni a tagok sorába.

Szándékosan kerülöm a „kötelező” szót, mert a kötelező érdekképviseltekért harcot indítani szerintem olyan célkitűzést jelentene, ami legalább is most — érzésem szerint — kellő sikert nem eredményezne. Nem kedvelem a szélmalomharcokat. Sokszor intettem a malomipar porondján harcolókat is ettől, néha eredményesen is. Mindég jobb elérhető eredményekért küzdve, kisebb eredményeket bár, de elérni, mint megvalósíthatatlan célokért harcba menve, elszalasztani az elérhető eredményt.

Ilyen elérhető eredménynek látom és érzem én azt, hogy a kormányzat a kérdés megfelelő előmunkálása és kidolgozása után segítséget nyújtana egy egészen új, hatalmas malomipari érdekképviseltek felépítésére, amely új malomipari érdekképviseltek feleslegessé tenné a régiakat. Az iparügyi kormányzatnak különösen érdekében áll — az én leghatározottabb felfogásom szerint —, hogy az ország leghatalmasabb iparága, amelyen az ország közéletének és közellátásának nagy része nyugszik, kellően megszervezve, egységesen álljon a rendelkezésére egy olyan érdekképviseltek kötelekében, amely összetételénél, súlyánál fogva alkalmas nagy nemzeti feladatok megoldására is.

Ezt az új, megfelelő hatalommal is rendelkező, hivatalosan elismert, de nem hivatalos és nem kötelező érdekképviseltek felállítását, megszerveznie: a malomipar egyik leg-

sürgősebben megoldandó feladatának tartom azért, mert ennek megoldása nélkül nem fognak megvalósulni az egyéb, a malomipar érdekeit érintő problémák sem.

Hiszem, hogy a vámörleési díj rendezését, a csúvározás, cseretelepek s egyéb tisztességtelen versenyszervezők kiküszöbölését, a zárt szám megfelelő végrehajtását, a darálómalomok állandó szaporodásának megállítását, az Országos Malomszövetség által máris kért általános iparrevíziót, a vízparitációs búzaárrendszer okozta hátrányok kiegyenlítését stb. egy ilyen megfelelő hatalommal és befolyással rendelkező új érdekképviseltek sokkal gyorsabban és jobban meg tudná oldani, mint a ma porondon levő érdekképviseltek.

Amikor új érdekképviseltekéről beszélek s a régiakkal való teljes szakítást tartom szükségesnek, akkor nem a régi érdekképviseltek s különösen nem az Országos Malomszövetség ellen beszélek, mert hiszen ezúttal a kritika legkisebb mértékét sem alkalmazom. Egészen természetesnek tartom, hogy az új érdekképviseltekben mindenki megfelelő munkatársulathoz kell jusson. Meggyőződésem szerint a malomipar nem nélkülözheti azoknak a férfiaknak a segítségét és munkásságát, akik eddig is becsületesen eleget tettek vállalt feladataiknak. Hiszem is, hogy a malomipar nem hagyná őket cserben s kitartana mellettük — saját érdekében is!

Amikor az új, egységes érdekképviseltek megalkotásának kérdését újból napirendre tűzöm, amikor ennek megvalósítására összefogást hirdetek mindazok között, akiket a körülmények a malomipar élére állítottak, vagy akiknek hivatásukból folyólag kötelességük a malomipar érdekeivel törődni, meg kell mondjam, hogy a probléma nem új, az az az Országos Malomszövetség tagjai állandóan foglalkoztak s foglalkoznak ma is. Ha jól emlékszem, 4—5 évvel ezelőtt legelőször Tóth István, az Országos Malomszövetség társelnöke dolgozta ki ezt a kérdést egy nagy szabású racionalizálási tervet keretében. A tervet magáévá tette egyhangúlag az intézőbizottság, de vajon ki tudná megmondani, hogy hol lép a por és az enyészet az igen életrevaló szakmunkát? Farkass Róbert igen tisztelt barátom is többször cikkezett ebben a kérdésben, de aztán a kérdés elhalt, abbamaradt, mert nem jutott el az illetékesekig, nem jutott el oda, arra a helyre, ahol nemesak segíteni tudnak, de segíteni is akarnak. Ez a hely az iparügyi minisztérium, ahol különösen a legutóbbi időkben nagy megértéssel kezelik a malomipar ügyes-bajos dolgait.

Tudom lesznek olyanok, akik a mai, félmegoldásnak sem számító érdekképviseltek helyzet átmentését fogják fontosnak tartani. Fontosabbnak, mint a malomipar egyetemes érdekében álló új egységes érdekképviseltek felállítását, de hát akadékoskodók mindig voltak és lesznek.

Nézetem szerint minden álokoskodást és szentimentalizmust félre téve, szakítani kell a múlttal, a múlt helyett új alapokra fektetett építményre van szükség. Ez az új építmény legyen a malomipar érdekképviseltek! Bajoktól, háborúságoktól, támadásoktól megvédelmező sziklavárat kell emelnünk, sziklavárat pedig nem emelhetünk ingoványos talajra, nem építhetünk huszonöt százalékos alapzatra

► Még ma küldje be hátralékos előfizetési díját! ◀

A magyar malomipar — kívülről nézve

Fenti címmel a *malomiparon kívül álló helyről* kaptuk alábbi cikket. A kiváló szerző — mint cikke végén megjegyzi — *kívülről* szemléli a molnáripar helyzetét és küzdelmeit. Természetes, hogy nem láthat meg olyan dolgokat, melyeket csak a *belől élők* ismerhetnek, illetve ha látja is ezeket, más szemmel látja. Noha ebből kifolyólag sokban nem vagyunk, mert nem lehetünk vele egy véleményen, mégis közreadjuk a cikket, mert éles szemmel és helyes meglátással boncolgat olyan dolgokat is, melyek a molnárságnak fontos problémái, részben fájó sebei és amelyekről kívánatos, hogy a molnáriparon kívülállók is meglássák és helyes megvilágításban ismerjék meg. Ezért fogunk a cikk végén egyes tévedésekre rámutatni s azokat helyreigazítani.

Tekintetes Szerkesztőség!

Nincs malmom, se darálóm, se cseretelepem; nem vagyok termelő, gabonás, lisztes, vagy pék. Fogyasztó is csak napi két szelet kenyér erejéig vagyok, amit kávéháza húsz év óta változatlanul nyolc fillérért veszteget, pedig közben volt hét pengő a búza és harminchétf is, volt GOK, boletta, van váltóság és sok minden, de a kenyérem ára „szilárd” maradt és így mint úgynevezett utolsó kéz sem vagyok érdekelve a malomipar dolgaiban.

Teljesen kívülről szemlélem tehát azt a harcot, melyet ez az ipar két évtizede folytat, változó szerencsével, de állandóan hanyatló grafikonnal. Ha egyik-másik malom valamelyik kampányban előre is tör — a másik rovására — ez az összképen mit sem változtat, mert jön a harmadik és legyűrj mindkettőt. Egy ideig úgy látszott, hogy a nagy halak fel fogják falni a kicsinyeket, most meg mintha a kicsinyek nagyobb ellenállóképessége kibőjtölné a nagyokat...

A laikusok általában így vélekednek a malomiparról: enni kell naponta többször is; huncutok ezek a molnárok és pékek, amikor öröklé panaszokodnak, mert hiszen sokkal több a száraz kenyéren élő szegényember, mint az osztrigát fogyasztó gazdag. Az osztrigások, a luxuscikkeket gyártók mégsem sírnak úgy, mint a mindennapi kenyér előállítói...

Tényleg, mintha valami nagy hiba volna a magyar malomipar körül. Erdemes a kérdést egész apróra boncolni...

A nyersanyag, a búza ma könnyen értékesíthető portéka. Fix ára van, vidéken meg pláne pénzhelyettesítő, pénzpótló is. Ha ezt a búzát feldolgozzuk és a fogyasztóképességhez már közelebb álló liszté öröljük, értékesebb anyagot készítünk belőle, de már sokkal nehezebben értékesíthető, mint maga a búza, a nyersáru.

Ez szinte érthetetlen. Más anyagoknál éppen fordítva van: minél közelebb áll egy termék a fogyasztóképességhez, annál fixebb az ára és könnyebben eladható.

Miért nem áll ez a félgyártmánynak számító lisztnél a búzával szemben?

Mert sok a malom? A búzatermelő még több! Mert sok malom szorultságban még önköltségen alul is eladja lisztjét? De hisz a gazdák szorultsága még nagyobb. Tisztességtelen verseny, csúvározás, cseretelep? A nagytőkés lisztgyár jobb fizetési feltételeket tud adni a vevőnek? De vajon a latifundios nagybirtok miért nem folytat tisztességtelen versenyt a mázsás tételekben eladó koldus törpebirtokossal szemben?

Megtenné, de nem teheti, mert a gazdaságszociális blok a kormány gondnoksága alá helyezte magát. A nagy- és kiscgazdák okultak a multon, lemondtak talmi önállóságukról az értékesítés terén, mely lehetővé tette a multban, hogy egy éven át spekuláljanak a búzával, de végeredményben majdnem mindig csak ráfizessenek — legfeljebb egyszerűbbet, másszor kevesebbet — mert belátták, hogy

amikor az export kötött, belföldön árkormánybiztos kormányozza az árakat és amikor a mai szociális világban éhez ember nem lehet és ez csak az elsőrendű szükségleti cikkek árának maximálásával érhető el: itt „fölfelé nincs fantázia.”

A malmosok erre — úgy látom — még nem jöttek rá. Ők még a mai kötöttséget — az örleési adó ellenőrzését — is sokallják. Ugy gondolkoznak: inkább legyen korlátlan fantázia fölfelé, de lefelé is, mint kevés és biztos kereset a védett piacon.

A malmosok nem veszik észre, hogy nemcsak ők örölnek, hanem az Idő is, az ő hírheft vasfogával...

A spekuláció és korlátlan kereseti lehetőség szerintem a malomiparban erre a generációra szinte reménytelen.

A malom ugyanis csak a termelő, a fogyasztó vagy mindkettő terhére spekulálhat: olcsón vehet, drágán eladhat. De már a fogyasztók is éppúgy a kormány gondnoksága alá helyezték magukat, mint a termelők (árkormánybiztos!). Ezek bőrére tehát már szintén nem lehet — jóideig — spekulálni.

Nem marad más hátra, mint egymásnak gáncsot állítani, egymásnak pusztulására várni, egymással versenyezni: malom kontra malom.

A zártzámmal elértek annyit, hogy új áldozat nem léphet az arénába, most tehát már csak egymást mustrálgatják: vajjon meddig bírja az a „legjobb” esetben?

Mindegyik úgy látja, hogy ő tovább bírja, mint a másik, mert okosabb, jobb összeköttetése, több pénze van, jobb helyen fekszik, kisebb rezsisvel dolgozik, stb... Vagy a régi jó magyar logikával: valahogy mindig volt, a legrosszabbon már túl vagyunk, most már csak jobb lehet... A szabadság, függetlenség a legfőbb kincs, menne itt minden, ha a malomipar oly szabad ipar volna, mint a textil, a faszakma...

Közben a hivatalos lap naponta újabb és újabb rendeleteket hoz, „szabályozza” azt, „rendezi” ezt, „megállapítja” amatt, „elrendeli” emezt. „Kötelezővé teszi”, „elvárja” és „mihez tartás végett nyomatékosan közli.”

A molnár elolvassa, dühöng, de csakhamar felderül: ezt én még elbírom, de a szomszéd már semmi esetre sem. A szomszéd hasonlóképpen morfondíroz. Múlnak az évek, a csapágyakba hálni jár az élet, a sziták, hengerek és épületek kopása az amortizációs számlán rendszerben el vannak könyvelve, csak éppen az ellenérték nincs sehol.

Ha fogy a remény, rendszerint lábrakap a babona. A molnárbabona: minden rendbejönne, ha nem volna ez az antiszociális örleési adó. A miniszterek eddig minden év márciusában megígérték, hogy az új gazdasági évben már nem fog fennállni ez az adó; áprilisban felhívták az érdekképviseleteket, tegyenek javaslatot, májusban ankét volt és júniusban a 33-as bizottság öt perc alatt elhatározta, hogy változatlanul „hatályban tartja” a lisztforgalmi adóváltást.

Az ideai kampány előtt már elmaradtak ezek a szokásos formások. Illúzió sincs már.

A zártzámmal bebiztosított küzdőfelek az új kampányban újra nekigyürkőznek, a védett fogyasztók és védett termelők páholyból szemlélik a viadalt. Pár hónapja új páholyvendégek is érkeztek: a minimális munkabérral negyvennyolc órai munkaidővel védett munkások és a tisztviselők. Őket is védelembe vette a kormány. Már csak a „tulajok” állnak a porondon, meg néhány kalandoskedvű, elszánt bérlő.

De ők vállalják a harcot, a „szabad versenyt”, a „szabad ipart”, az „önálló kezdeményezést” nem adják semmiért. Ki ellen? Csak egymás ellen.

Miben áll megmaradt önállóságuk? Abban, hogy maguk dönthetik el: ma csukjanak-e be, vagy holnap. Teljesen rajtuk áll az is, és ebbe senkinek a legkisebb beleszólást sem engedik: egy vagy kétpengő-

vel adják-e lisztjüket az önköltségen alul; egy vagy két perccel vámolnak-e a maximális vámon alul. Ősszel korlátozni fogja a földművelésügyi minisztérium a gabonával bevethető földterületet. Kevesebb lesz az örlnivaló.

A munkások szociális és egészségi viszonyainak emelése érdekében rendelet készül megfelelő munkáslakások, fürdők, étkezőhelyiségek, öltözők „haladéktalan” építésére.

A külpolitikai helyzet „parancsolólag” megköveteli az adózók nagyobb fokú igénybevételét a hadsereg fejlesztése céljából és ugyanakkor a kor szociális szelleme ugyancsak „parancsolólag” megköveteli a terheknek a gyengébb vállakról az erősebbekre való áthelyezését. A molnár az erősvállúak csoportjához tartozik, ez nem vitás.

Az ipari termelés racionalizálása és átállítása elkerülhetetlenné tesz állandó adatszolgáltatásokat, mely adatok gyűjtése, nyilvántartása és jelentése új irodai munkaerők beállítását teszi szükségessé.

A jövő tehát biztató arra, hogy az arénaküzdelem nem lesz lanyhább, sőt sokkal élénkebb és „érdekesebb” mint tavaly.

Lehet, hogy az állatvédő liga „szorgalmazására” rövidesen rendelet jelenik meg a malmokban foglalkoztatott lovak minimális abrakmennyiségéről és maximális munkaidéjéről, ami azt jelenti, hogy már nekik is páholyt nyitnak az arénában. Közönyös tekintettel fogják szemlélni derék gazdáik harcát.

A főnök urak rövidesen egyedül folytatják a versenyt. Mindenki kiszáll, kiáll a reménytelen küzdelemből, aki csak teheti. A főnök urak már egyedül reszkiroznak, mindenki be van biztosítva valahogy. Meddig és miért?

Míg rá nem eszmélnek ők is, hogy ebben a versenyben a mai világban nem lehet győzni, csak elvérezni, előbb vagy utóbb. Vagy: követni a termelők, fogyasztók, alkalmazottak példáját...

Igy látom én a magyar malomipar helyzetét — kívülről.

Budapest, 1939 aug. 17.

Tisztelettel:

Mákos Ákos.

A nyersanyag majdnem minden szakmában könnyebben és főként gyorsabban értékesíthető, mint a kész iparcikk. Tehát ez nemcsak a molnáriparban van így. A pék könnyebben értékesítheti a lisztet, mint a kész kenyeret. A deszka könnyebben adható el, mint a kész asztalosárú. Ez a helyzet a gyapjú és posztó, a posztó és kész ruhanemű, a vas és a vasárú, a cukor és cukorka, a zsiradék és szappan stb., stb. között is. Ennek oka egy bonyolult gazdasági folyamat, mely nem tartozik jelen cikk keretébe.

Nem helyes a búzatermelő és malom között vont párhuzam sem. Egészen a legutóbbi időnkig az volt a közhiedelem, hogy a mezőgazdasági érdekeknek minden más egyéb érdek feltétlenül alárendelendő. Politikai, szociális, hadászati s minden egyéb szempont azt látszott követelni, hogy ennek az agrárállamnak talpkövét, a mezőgazdaságot minden egyé bnek elébe helyezték. Az ország zöme a mezőgazdaságból élt és él. Az ország lakosságának túlnyomó része mezőgazda, vagy mezőgazdasági munkás. Epen tömegénél fogva kellett tehát a mezőgazdasági lakosságról gondoskodni. Itt milliókról volt és van szó. A mintegy 4000 malom csak tízezreket foglalkoztat. A búzatermelő az értékesítés szempontjából is más helyzetben van, mert az állami protekcionizmus a búza lukratív árát és

KARTAL TESTVÉREK M Ű S Z A K I BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-UTCA 27. SZ.
KERESKEDŐK
Tel: 1-180-53, 1-196-86. Sürgőny cím: Kartalok Budapest
Fióküzlet: Szombathely, Március 15.-tér 10. sz.

Ha jót akar, **DUFOR** selymet vegyen!

megvásárlását biztosítja részére. A malmokat kinevetnék, ha azt kívánnák, hogy örleményeiknek jövedelmező áron való átvételét az állam garantálja. A mezőgazda nem csak búzát termel, nem csak ebből él. Számítalan más terményt is termel a búzával egyidejűleg. Allatot tarthat, és jórészt tőle és tőkeerejétől függ, hogy a mezőgazdaság nyújtotta lehetőségek közül melyeket mikor és milyen mértékben használja ki. A malom csak őrlhet. Minden vagyona, gyakran generációk nehéz és szorgalmas munkájának gyümölcse, a malomban van. Ha az őrlésen nem tudja megkeresni kenyerét, akkor éhen halhat. A gazda — ha minden part szakad — minden körülmények között termelhet annyit, amennyi életének pusztá fenntartásához, mindennapi éhségének csillapításához szükséges. A malomban nem terem semmi sem. A molnár nem eheti meg sem a hengerekét, sem a malomkövét, mert akkor egyszersmindenkorra tönkrement.

Számtalanszor hallottuk már molnároktól azt a kívánságot, hogy íme, itt a malom. Vegye át a kormány és adjon nekünk munkánk fejében legalább annyit, hogy abból családunkkal együtt szerényen meg tudjunk élni. Allítjuk, hogy a malmok zöme szívesen látna olyan állami gyámkodást, vagy nevezük köztartásnak, mely a malomba fektetett vagyon konzerválását és a tulajdonos legszerényebb polgári megélhetését biztosítaná. Ez azonban nem a malmoktól függ. A kormány pedig ilyesmire számtalan okból nem vállalkozhatik. Csak néhányat említünk meg. Egyetlen iparágat már azért sem lehet kiragadni, mert minden iparág szervesen össze van kapcsolódva számos más iparral. A malmok protekcionizmusa megkövetelné az összes olyan iparágak árszabályozását, melyekre a molnáriparnak szüksége van. Ez ma nem lehetséges. Később sem, csak kimondott államszocializmus bevezetése esetén. Akkor is csak az ipar racionalizálásával kapcsolatban. Egy alaposan megkonstruált racionalizálás pedig nem tűr túlméretezést, sem pedig túlermelést. Már pedig a magyar molnáripar legalább is háromszorosan van túlméretezve. A malmok kb. kétharmadrészét tehát halálra kellene ítélni.

A molnáripar értelmes része teljesen tisztában van azzal, hogy a lisztforgalmi adóváltás megszüntetése nem általános panasza, sőt addig, amíg az állam a búzáar mai szintjét biztosítja, egyértelmű a molnár vámkeresetének árbiztosításával is. Ez az árbiztosítás pedig — ezt még eddig minden kormány és szakminiszter kijelentette — a lisztforgalmi adóváltás és az ezzel kapcsolatos adónemek nélkül nem volna lehetséges. A molnárság nagy része meg van azonban győződve arról, hogy enélkül az adó nélkül a lisztfogyasztás és így a malmok foglalkoztatása sokkal nagyobb volna, mint jelenleg. Hogy pedig a molnárság az ellenőrzés mai rendszere és alakja ellen állandóan és egyértelműleg lázadozik, az nem az ellenőrzés tényének, hanem módjának szol.

Ez a mód ugyanis a malomtól ingyenes adószedői munkák végeláthatatlan tömegét kívánja. A malomra hártja mindazt az ódiomot, mely ehez az antiszociális és népszerűtlen adónemhez a lakosság

minden rendű és rangú tömegei részéről fűződik. Az ellenőrzés mai rendszere és módja a malomnak óriási és átháríthatatlan anyagi áldozatokat okoz. Idejének nagy részét rabolja el és akadályozza abban, hogy idejét, munkaerejét és energiáját produktív célokra fordíthassa. Amellett az embertelenségig kegyetlen, lealázóan szigorú és az idegeket állandóan feleslegesen feszültségben tartó. Ez az ellenőrzés a molnárral szemben mindazt a fífikát, raffinériát és szekatúrát alkalmazza, mely a pénzügyi igazgatás sok évtizedes gyakorlata alatt generációkon keresztül kialakult és a bonyolult nyelvezetű rendeletek tömegének rugalmas „értelmezésétől” kezdve a házkutatásokig és női fehérneműek között való turkálásig még azokat a szabadságjogokat is problematikusá teszi a molnárra nézve, amelyeket az állam többi polgárai még nyugodtan élveznek. Nincs azon tehát mit csodálni, ha számos molnár a célt, a lisztforgalmi adóváltást nem tudja kellőképpen elválasztani az eszközöktől, az ellenőrzés mai rendszerétől.

Téved a cikkíró, mikor a malmi zártszámrendeletet a malomipar számára páholyának tekinti. A malomipar helyzete valóban nem páholy. Ezt már a fentebbiekből is meg lehet érteni. A malomipar jelenlegi helyzetén a zártszámrendelet sem nem változtat, sem nem javít. Talán évek múlva enyhülni

fog a helyzet. Erezhetően azonban csak évtizedek múlva.

A szociális törvények és intézkedések egyetlen más iparágra sem nehezdednek olyan súlyosan, mint a molnáriparra. Ez az egyetlen iparág, mely terheit, újabb súlyos megterheléseit még részben sem tudja áthárítani, mert vámkeresete maximálva van. Kiadásait azonban senki sem maximálja, vagy korlátozza, hanem csak növeli. Ez azért van, mert a vámszázalék rendezésének kérdéséből mindig és minden alkalommal politikai kérdést csináltak és csinálnak. A túlméretezett malomipar átlagosan csak kapacitásának 30—35%-át tudja kihasználni s így helyzete már ezen a címen is kétségbeesítő.

A búza vetésterület esetleges korlátozása nem jelenti azt, hogy kevesebb örölnivaló lesz. A malmok csak annyit őrlhetnek, amennyit az ország elfogyaszt, illetően amennyire csekélyke lisztxportunknak szüksége van. Már pedig az ország belfogyasztásának mennyiségén semmit sem változtat az a körülmény, hogy jövőben esetleg 10 millió métermáza búzaexportfelesleg helyett csak — tegyük fel — 2 millió métermázával több búzát fognak termelni, mint amennyit az ország el tud fogyasztani.

SZERKESZTŐ.

Szaklapunk a továbbképzés szolgálatában

Jelen számunkban két pályaművet közlünk le. Az egyik a közjegyzői sorshúzás sorrendjében 14. szám alatt következő és az I. számú pályázatra beérkezett

„Magasörlés 4.” jellegű pályamű.

A másik a II. számú pályázatra küldött

„Tiszaparti” jellegű pályázat,

mely a sorshúzási sorrendben a 15. számot nyerte.

Szokás szerint a pályaművekhez tartozó diagrammokat is közöljük.

Midőn a pályamunkákat i. t. olvasóink előbírálata alá boesátjuk, újból kérjük, hogy a bírálóbizottság munkáját elősegítendő és megkönnyítendő, szíveskedjenek indokolt és most már az ismertetett bírálati rendszer szellemének megfelelő előbírálókat küldeni.

Amennyiben az előbírálók között nagy eltérések mutatkoznak, úgy azokat a véleménykülönbségek tisztázása végett közölni fogjuk, de az előbírálók neveit csak az illetők kifejezett hozzájárulásával hozzuk nyilvánosságra.

I. A „Magasörlés 4.” jellegű pályamű.

Műszaki leírás a „Magasörlés 4.” jellegű pályázathoz.

Készült a „Magyar Molnár Lapja” 1939. évi március 4-én megjelent számában közzétett pályázat I. számú pályázata.

Az általam készített örlési tervezet 24 órai maximális termelése 30.000 kg. búza. Tisztítás, kopatás, mosás és 12 órás pihenés után 16%-os nedvesség tartalommal bíró 100% tiszta búzát kapunk az

1. töretre, melyet szép, egyenletes etetés mellett, gyengén fogatunk, hogy a szemeket csak 2—3 felé vágja a henger.

Szitálás után az 1—3 keret átmenete megy a 2. töret hengerre, ezeknek átejtései megy a 5-ös, majd a 7-es keretre, 7 keretnek az átmenete megy a 4. töret góromba daratisztító gépre, átejtései a 9-es keretre, majd a 11 keretre, 11 keret átmenete megy a 2—3—4 töret közép daratisztító gépre, átejtései a 13—15—17—19—21 keretre, 21 keret átmenete megy az 5. töret finom daratisztító gépre, 19—21 keret átejtései megy a 6. töret szitára, 13—15—17 keretek átejtései megy 7-es lisztnak.

2. töret egész magasan vezetendő, hogy liszt és derce mentől kevesebb kerüljön ki az örlés által. Szitálás után az 1—3 keret átmenete megy a harmadik töretre, átejtései az 5-ös, majd a 7-es keretre, 7-es keret átmenete megy a 2. töret góromba daratisztító gépre, átejtései a 9-es, majd a 11-es keretre, 11-es kerete átmenete megy a 2—3—4 töret közép daratisztító gépre, átejtései a 13—15—17—19—21—23-as keretekre, 23-as keret átmenete megy a 2—3—4 töret finom daratisztító gépre, 23-as keret átejtései megy a derceosztályozó szitára, 19—21 keret átejtései megy az 1-es derce hengerre, 13—15—17 keret átejtései megy 2-es vagy 4-es lisztnak.

3. töret egész magasan vezetendő, hogy liszt és derce mentől kevesebb kerüljön ki az örlés által. Szitálás után az 1—3 keret átmenete megy a 4-ik töretre, átejtései az 5-ös, majd a 7-es keretre, 7-es keret átmenete megy a 3-ik töret góromba daratisztító gépre, átejtései a 9-es, majd a 11-es keretre, 11-es keret átmenete megy a 2—3—4 töret közép daratisztító gépre, átejtései megy a 13—15—17—19—21—23-as keretekre, 23-as keret átmenete megy a 2—3—4 töret finom daratisztító gépre, 23-as keret átejtései megy a derceosztályozó szitára, 19—21-es keret átejtései megy az 1-es derce hengerre, 13—15—17 keretek átejtései 2-es vagy 4-es liszt.

4. töret szintén magasan vezetendő, hogy itt is mentől kevesebb lisztet és dertét nyerjünk. Szitálástól

**WOLFNER
GÉPSZÍJ
VILÁGHÍRŰ**

Különleges célokra: „COSMOS” vagy „AERO” minőség
Budapest, IV., Károly király-út 26.

az 1 keret átmenete megy az 5 törtet hengerre, átmenete a 3-as keretre, 3-as keret átmenete megy a 4 törtet göromba daratisztító gépre, átmenete az 5-ös keretre, 5 keret átmenete megy a 2-3-4 törtet közép daratisztító gépre, átmenete a 7-es, 9-11-es keretekre, 11 keret átmenete megy a 2-3-4 törtet finom daratisztító gépre, 11-es keret 2-ik fah átmenete megy a derceosztályozó szitára, 9 keret 2-ik fah és 11-es keret 1. fah átmenete megy az 1-es derce hengerre, 7-es és a 9 keret 1. fah átmenetei 4-es vagy 5-ös lisztnek.

5 törtet már valamivel alacsonyabban vezethető, de azért még itt is vigyázni kell, nehogy túl lisztesre vágassuk össze a törtet, mert még innen is darát kapunk, láng darát. Szitálástól az 1-3-as keret átmenete megy a 6 törtet, átmenetei az 5-7 keretre, 7 keret átmenete megy az 5 törtet göromba daratisztító gépre, átmenetei a 9-11-13-15-17-19-21-23-as keretekre, 23 keret átmenete megy az 5-ik törtet finom daratisztító gépre, 23-as keret átmenete megy a 4-es derce hengerre, 19-21-es keret átmenete megy a 3-as derce hengerre, 9-11-13-15-17 keret átmenetei 5-ös vagy 6-os lisztnek.

6 törtet már erősen fogatodik, innen ki kapjuk az utolsó darát, zsemle darát. Szitálástól az 1-3 átmenete megy a 7-ik törtet hengerre, átmenetei az 5-ös és 7-es keretre, 7-es keret átmenete szintén a 7 törtet hengerre megy, melyet azért veszünk le, hogy a szitát tehermentesítsük a sok korpás anyagtól, átmenetei a 9-11-13-15-17-19-21-23-25 keretre, 25-ös keret átmenete megy a 6 törtet daratisztító gépre, 23-25-ös átmenetei megy az 5-ös derce hengerre, 19-21-es keret átmenetei megy a 4-es derce hengerre, 9-11-13-15-17-es keret átmenetei megy 6-os lisztnek.

7 törtet már egészen alacsonyan örölnünk, arra vigyázunk, hogy túl melegen ne dolgozzon a henger, mert ez úgy a lisztesre, mint az őrlő gépre, valamint a szitára is káros hatással van. Szitálástól az 1-3-as keret átmenetei a 8 törtet hengerre, átmenetei az 5-7-es keretre, 7-es keret átmenete szintén a 8 törtet hengerre megy, hogy a szitát tehermentesítsük, átmenetei a 9-11-13-15-17-19-21-23-as keretekre, 23-as keret átmenete megy a 8 törtet hengerre, 21-23-as keret átmenetei megy a 6 derce hengerre, 17-19-es keret átmenetei megy az 5-ös derce hengerre, 9-11-13-15-17-es keret átmenetei megy 6-os lisztnek.

8 törtetl egészen alacsonyan örölnünk, de a túlmelegedésre itt is vigyázunk. Szitálástól az 1-3-as keret átmenetei megy a korpa köre, átmenetei az 5-ös, 7-es keretekre, 7 keret átmenete korpa köre, átmenetei 9-11-13-15-17-19 keretekre, 19-es keret átmenete megy a korpa köre, 19-es keret átmenete megy a 7-es derce hengerre, 15-17 keret átmenetei megy a 7-es derce hengerre, 9-11-13-as keret átmenetei 6-os vagy 7-es lisztnek.

Korpa kövel langyos melegen örölnünk, vigyázunk a túlmelegedésre, mert a követ könnyen elkenhetjük. Szitálástól az 1-es keret átmenete korpa, átmenete 3-5-7 keretre, 7-es keret átmenete korpa, 7-es keret átmenete 8-as, 5-ös keret átmenete 8-as, 3-as keret átmenete 7-es liszt.

Kivonat göromba hengert szintén magasan, csak mintegy felbontásnak használjuk, miután innen ögg lisztet nyerünk nagyobb mennyiségben, őrlés után felbontó gép nincs, nehogy a szemcséket összetörje. Szitálástól az 1. keret átmenete megy a 4-ik törtet hengerre, 1. keret második fah átmenete megy a 2-3-4 törtet közép daratisztító gépre, az 1-es keret 1. fah átmenete megy a 3-as, 5-7-es keretre, 7-es keret átmenete megy a kivonat göromba átmenet reformra, 7-es keret 2. fah átmenete ögg, 7-es keret 1. fah átmenete ögg, 5-ös keret 2-ik fah átmenete ög, 5-ös keret 1. fah átmenete ög, 0, 3-as keret átmenete 0-ás.

Kivonat közép hengert szintén magasan vezetjük és itt sem használunk őrlés után felbontót, hogy a szemcséket össze ne törjük, itt is nagyobb mennyiségben ögg nyerünk. Szitálástól az 1-es keret átmenete megy az 5-ik törtet hengerre, 1-es keret 2-ik fah átmenete megy a 2-3-4 törtet finom reformra, 1-es keret 1. fah átmenete megy a 3-5-7-es keretre, 7-es keret átmenete megy a kivonat közép átmenet reformra, 7-es keret 2-ik fah átmenete ögg, 7-es keret 1. fah átmenete ögg, 5-ös keret 2-ik fah átmenete ög, 5-ös keret 1. fah átmenete ög-0-ás, 3-as keret átmenete 0-ás.

Kivonat finom hengert szintén magasan vezetjük és itt sem használunk őrlés után felbontógépet, még innen is elég nagy mennyiségben kapunk ögg lisztet. Szitálástól az 1-es keret átmenete lángdara hengerre megy, 1-es keret átmenete 3-5-7-9-11-13-15-17-19-21-23 keretre, 23-as keret átmenete 2-3-4 törtet dercatisztító reformra megy, 21-23-as keret átmenete ögg, 17-19-es keret átmenete ög, 11-13-15-ös keret átmenetei ög vagy 0-ás, 3-5-7-9-es keret átmenetei 0-ás.

Láng dara egészen alacsonyan vezetve, azonban arra kell vigyázni, hogy csak langyos melegen öröljön a henger, mert különben káros hatással van úgy a lisztesre, mint az őrlőgépre, őrlés után verőléces felbontót használunk, hogy az őrlés következtében előállott lapocskákat szét verje, azaz felbontsa, hogy utána a szitálás tökéletes legyen, arra is vigyázni kell, hogy a felbontók is elvégezzék reá bízott feladatukat, mert különben az átmenettel sok liszt elvész a hátsó rendszerekre és amit már egyszer eleresztünk, azt

nehéz, vagy egyáltalán nem tudjuk megkapni, mely által aztán a kiőrlési eredményünk %-ban gyengébb lesz. Szitálástól az 1-es keret átmenete megy a 6 törtet hengerre, átmenete a 3-5-7-9-11-13-15-17-19-21-es keretekre, 21-es keret átmenete megy a zsemle darahengerre, 21-es keret átmenete megy ögg vagy 0 derce köre, 13-15-17-19 keret átmenetei 2-es liszt, 3-5-7-9-11-es keret átmenetei 0-ás vagy 2-es liszt.

Zsemle dara hengert is mélyen vezetjük és őrlés után kefék rendszerű felbontót használunk, mivel zsemle darának már erősen korpás anyagot kapunk és sok benne a csira is, melyek az őrlésnél jobban eltapadnak s így a kefék rendszerű felbontó egyrészt felbontja, másrészt pedig mit felbontani nem bír, lekéféli. Szitálástól az 1-es keret átmenete megy a 7-ik törtet hengerre, átmenete a 3-5-7-9-11-13-15-17-19-21-es keretekre, 21-es keret átmenete átmenetek felbontó gépre, 19-21-es keret átmenete megy a 4-es derce hengerre, 15-17 keret átmenetei megy a 3-as derce hengerre, 3-5-7-9-11-13-as keret átmenetei 4-es liszt.

Átmeneteket kefék rendszerű felbontóval bontunk és egyszerűsödik le is keféli. Szitálástól a 3-as keret átmenete megy a 7-ik törtet hengerre, 3-as keret átmenete megy az 5 derce hengerre, 1-es keret átmenete 5-ös lisztnek.

0 derce követ langyos melegen vezetjük, vigyázunk kell, nehogy túl melegen menjen, mert a követ elkeni és igen nagy kárt tehetünk a lisztben is vele. Szitálástól a 7-es keret átmenete megy az 1-es derce hengerre, 7-es keret átmenete ög, 1-3-5-ös keret átmenetei 0-2-4-es lisztnek.

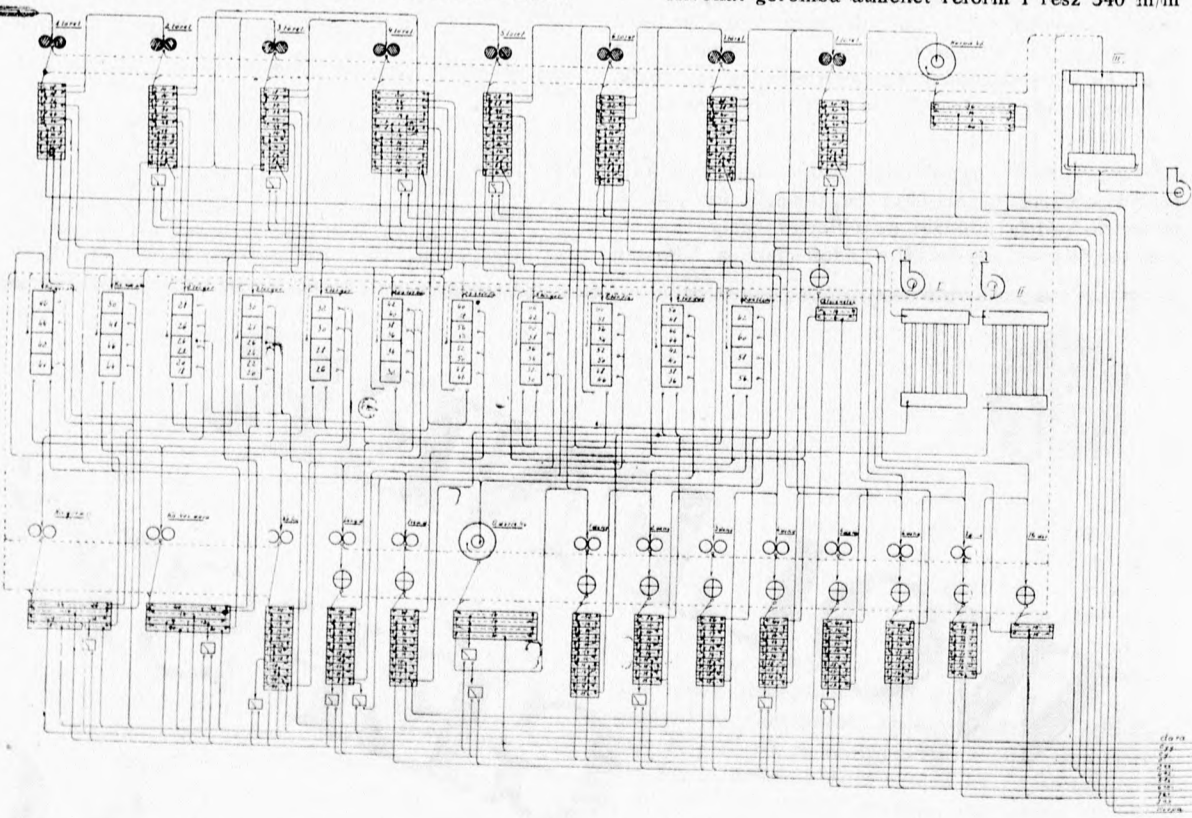
1 derce hengerrel egész mélyen, de csak langyos melegen örölnünk, őrlés után tányér felbontóval felbontjuk. Szitálástól 1-es keret átmenete megy az átmenetek felbontóra, 1-es keret átmenete a 3-5-7-9-11-13-15-17-19-21-23-as keretre, 23-as keret átmenete megy a 2-es derce hengerre, 15-17-19-21-23-as keret átmenetei 2-es lisztnek, 3-5-7-9-11-13-as keret átmenetei 2-es lisztnek.

2 derce hengerrel egész mélyen, de csak langyos melegen örölnünk, őrlés után tányér felbontóval felbontjuk. Szitálástól 1-es keret átmenete megy az átmenetek felbontóra, átmenete 3-5-7-9-11-13-15-17-19-es keretre, 19-es keret átmenete megy a 3-as derce hengerre, 13-15-17-19-es keret átmenetei 2-es lisztnek, 3-5-7-9-11-es keret átmenetei 2-es vagy 4-es lisztnek.

3-as derce hengerrel egész mélyen, de csak langyos melegen örölnünk, őrlés után tányér felbontóval felbontjuk. Szitálástól az 1-es keret átmenete megy az átmenetek felbontóra, 1-es keret átmenete 3-5-7-9-11-13-15-17-19-es keretre, 19-es keret átmenete megy a 4-es derce hengerre, 13-15-17-19-es keret átmenetei 4-es lisztnek, 3-5-7-9-11-es keret átmenetei 4-es lisztnek.

4-es derce hengerrel egész mélyen, de csak langyos melegen örölnünk, őrlés után tányér felbontóval felbontjuk. Szitálástól az 1-es keret átmenete megy a 7-ik törtet hengerre, 1-es keret átmenete 3-5-7-9-11-13-15-17-19-es keretekre, 19-es keret átmenete megy az 5-ös derce hengerre, 13-15-17-19-es keret átmenetei 5-ös lisztnek, 3-5-7-9-11-es keret átmenetei 4-es vagy 5-ös lisztnek.

5-ös derce hengerrel egész mélyen, de csak langyos melegen örölnünk, őrlés után verőléces felbon-

ALKATRÉSZEK SZIJTARCSAK
Ford és Fordsonhoz
LEGOLCSÓBBAN
WITTENBERGERNÉL
Budapest, VI., Nagymező-utca 66. szám.
Telefonszám: 115-459.
SPECIALIS JAVITÓMŰHELY

tót használunk. Szitálástól az 1-es keret átmenete megy a 8-ik törtet hengerre, 1-es keret átmenete 3-5-7-9-11-13-15-17-19-es keretre, 19-es keret átmenete megy a 6-os derce hengerre, 13-15-17-19-es keret átmenetei 6-os lisztnek, 3-5-7-9-11-es keret átmenetei 5-ös vagy 6-os lisztnek.

6-os derce hengerrel egész mélyen örölnünk, de csak langyos melegen, őrlés után verőléces felbontót használunk. Szitálástól az 1-es keret átmenete megy a 8-ik törtet hengerre, 1-es keret átmenete megy a 3-5-7-9-11-13-15-17 keretre, 17-es keret átmenete megy a 7-es derce hengerre, 11-13-15-17-es keret átmenetei 6-os lisztnek, 3-5-7-9 keret átmenetei 6-os lisztnek.

7-es derce hengerrel egész mélyen, de csak langyos melegen örölnünk, őrlés után verőléces felbontót használunk. Szitálástól az 1-es keret átmenete megy a korpa köre, 1-es keret átmenete 3-5-7-9-11-13-15-17-es keretre, 15-ös keret átmenete megy a 7-es felbontóra, 11-13-15-ös keret átmenetei 7-es lisztnek, 3-5-7-9 keret átmenetei 6-os lisztnek.

7-es derce verőléces felbontó. Szitálástól megy a 3-as keret átmenete a korpa köre, 1-3-as keret átmenetei 7-es lisztnek.

A porszűrőket I-II-III-as jellel láttam el. Az I-es porszűrő szédobja megszívja a kivonat göromba, kivonat közép, kivonat finom hengereket és szitákat, valamint a kivonat göromba és kivonat közép átmenet reformokat, 2-3-4 törtet finom daratisztítót és a 2-3-4 törtet derce reformot. Az innen elszívott és leszárt anyagot az 5-ik törtet hengerre vezettem. A II-es porszűrő szédobja megszívja a 2 törtet göromba, 3-ik törtet göromba, 4-ik törtet göromba, 5 törtet göromba, 6-ik törtet dara és a 2-3-4 törtet közép, valamint az 5 törtet finom daratisztító gépeket. Az innen elszívott és leszárt anyagot a 6 törtet hengerre vezettem.

A III-as számú porszűrő szédobja megszívja az összes őrlő- és szitarendszereket, kivéve az I-es által megszívottakat. Az elszívott és leszárt anyagot az átmenetek felbontóra vezettem leszártítás és felbontás végett.

A hűtést és a daratisztítók megszívását az őrlési tervezeten szaggatott vonallal jelzem.

Az I-es porszűrő 1 drb. 180 tömlős, tömlőméret 85×2600 m/m nyomótömlős rendszerű szédobjával. A II. porszűrő, 1 drb. 180 tömlős, tömlőméret 85×2600 m/m, nyomótömlős rendszerű szédobjával. A III. porszűrő 1 drb. 5×8=40 tömlős, tömlőméret 180×2500 m/m, szívó rendszerű szédobjával.

Dara- és dercatisztító gépek méretei és az anyagok elosztásai.

Kivonat göromba átmenet reform 1 rész 340 m/m

Minden mezőgazdasági terményt, vetőmagot, olajmagvakat, olajpogácsát, lent, kenderet, gyapjút vesz és elad a legelőnyösebb napi áron

NYIREGYHÁZI GABONAKERESKEDELMI R.-T.

Telefon: 221.

Nyiregyháza, Zrinyi Ilona-u. 7.

Táviratcim: Nyirgabona.

széles 4 kerettel, 46-44-42-40 bevonattal, átejtései 0-gg, átmenete kivonat közep hengerre, csapadék 0 derce köre.

Kivonat közep átmenet reform 1 rész 340 m/m széles 4 kerettel, 50-48-46-44 bevonattal, átejtései 0-gg, átmenete kivonat finom hengerre, csapadék 0 derce köre.

2 töret goromba dara, 1 rész 450 m/m széles, 4 kerettel 28-26-24-22-20 bevonattal, átejtései kivonat goromba hengerre, a 24-es átejtést asztali darának is fel lehet fogni, átmenete-3 töret hengerre, csapadék 4 töret hengerre.

3 töret goromba dara, 1 rész 400 m/m széles, 4 kerettel 30, 28, 26-24, 22-20 bevonattal, átejtései kivonat goromba dara hengerre, a 26-os átejtést asztali darának is fel lehet fogni, átmenete 4 töret hengerre, csapadék 5 töret hengerre.

4 töret goromba dara, 1 rész 400 m/m széles, 4 kerettel 32, 30, 28, 26 bevonattal, átejtései kivonat goromba hengerre, a 32, 30-as átejtést lehet a kivonat közep hengerre is váltani, átmenete 5 töret hengerre, csapadék 5 töret hengerre.

2-3-4 töret közep dara, 1 rész 500 m/m széles, 4 kerettel 42-40, 38-36, 34, 32 bevonattal, átejtései kivonat közep hengerre, a 42-40, átejtését lehet a kivonat finom hengerre is váltani, átmenete meg a 4 töret goromba daratisztító gépre, csapadék 5 töret hengerre.

2-3-4 töret finom dara, 1 rész 500 m/m széles, 4 kerettel 60-58, 56-54, 52-50, 48-46 bevonattal, átejtései meg a kivonat finom hengerre, átmenete a 2-3-4 töret közep daratisztító gépre, csapadék az 5 töret hengerre.

5 töret goromba dara, 1 rész 340 m/m széles, 4 kerettel 44-42, 40-38, 36-34, 32-30 bevonattal, átejtése láng dara hengerre, 30-32-es átejtését a zsemle dara hengerre is lehet váltani, átmenete 6 töret hengerre, csapadék 6 töret hengerre.

5 töret finom dara, 1 rész 300 m/m széles, 4 kerettel 60-58, 56-54, 52-50, 48-46 bevonattal, átejtése láng dara hengerre, átmenete 5 töret goromba daratisztító gépre, csapadék 6 töret hengerre.

6 töret dara, 1 rész 300 m/m széles, 4 kerettel 50-48, 46-44, 42-40, 38-36 bevonattal, átejtései zsemle dara hengerre, átmenete átmenetek felbontóra, csapadék átmenetek felbontóra.

2-3-4 töret derce reform, 1 rész 340 m/m

széles, 4 kerettel, 62, 60, 58, 56 bevonattal, átejtése 0 derce köre, átmenete 2-3-4 töret finom daratisztító gépre, csapadék 2 derce hengerre.

A dara- és dercetisztító gépeknél az összes bevonatok mind dupla erős XXX-es selymekkel látandók el.

A töret szitáknál úgy a felső átmenetek, mint az összes daraszövetek platinázott sodronyszövettel látandók el, úgy szintén a dara és derce sziták felső átmenetei és mind platinázott sodronyszövetről kerülnek le.

A kivonat goromba, közep és finom szitáknál bronzz huzatokat alkalmaznak, mivel az anyag éles és a selyem szitákat nagyon hamar tönkreteszti, részben olcsóbb is és legalább 3-szor annyi ideig ellentáll a kopásnak, mint a selyem szita. A szitáknál előforduló összes selyem huzatok XXX-es minőségűek vannak alapul véve, a bő szitafelület megkívánja, mivel a prima selymek erősebb szitálást végeznek és így beszitálnának, valamint ellenállóképességük is jóval nagyobb, mint a prima selyemé. Átlag selyem sűrűség 14.

Asztali darát 2%-ig a 2 töret goromba daratisztító gép 3-ik keret 1. fahjáról a 24-es átejtésétől kapunk, ha ettől többet akarunk, úgy a 3 töret goromba daratisztító géptől a 3-ik keret 1. fahjáról a 26-os átejtésétől nyerünk még további 2%-ot körülbelül.

Jelen örlési tervezet szerinti kiaknázás kb. közepes minőségű búzából értve 100%-os tiszta búzából 77% 6-ig, 2% 7-es, 10% 8-as, 12% korpa, összesen 102% maximum 4% keveréket számítva piszkos súlya 73% 6-ig, 2% 7-es, 12% 8-as, 15% korpa, összesen 102%.

Mellékelt van még az örlési tervezeten kívül 2 táblázat is, melyek az örlő és a szitáló gépek adatait tüntetik fel.

Az előírt gépegységeken kívül részéről ajánlatos lenne még egy 250x800-as dupla hengerezéssel a 7-ik és 8-ik töret 220x650-es hengert felcserélni, mert ez a hengerhossz itt rövid, a 220x650 hengert pedig felhasználni első és második felbontásnak, mely által eredményesebb dara kiaknázást tudnánk elérni. Továbbá a verőléces és a kefék rendszerű felbontógépeket is tányérosra kicserélni, amely intenzívebb munkát fejt ki.

Az örlési tervezeten az összevetett liszteknel,

JÖL ESİK A PIPA MERT
OROSZLÁN A SZITA

Az OROSLÁN szitaselymek védjegye magyarországi vezérképiselete:

Roseth György

Budapest, V., Katona József-utca 27.
A Magyar Molnár Lapja szerkesztőségének új helyiségével szemben.

és pedig a 0-ás, 2-es, 4-es és 5-ösnél még váltószekrények vannak föltüntetve, hogy a lisztek összeállításánál tetszés szerinti számokat állíthatunk elő.

Teljes tisztelettel:
„Magasörlés 4.”

Örlőrendszerek adatai.

Szítarendszerek méretei és szövetszámai keretenként.

Megnevezés	Méret	Fordulat sz.	Kerületi sebesség mp	Fogaskerék arány	R o v á t k a			Berakási mód	Horzsoló
					cm-ként	el-hajlás	szög		
1. töret	1000x250	300	3.92	1:2.5	3.5	12	35.65	él-él	
2. "	1250x220	360	4.14	1:2.5	4.2	14	35.65	él-él	
3. "	1250x220	360	4.14	1:2.5	4.8	14	35.65	él-él	
4. "	1000x250	300	3.92	1:2.5	5.3	14	35.65	él-él	
5. "	1000x250	300	3.92	1:2.5	5.8	12	35.65	él-hát	kefe
6. "	1000x250	300	3.92	1:3	6.4	12	40.70	él-hát	kefe
7. "	650x220	360	4.14	1:3	7	10	40.70	hát-hát	fa horzs
8. "	650x220	360	4.14	1:3	8	10	40.70	hát-hát	" "
Korpa kö	42"	160	9.21						
Kiv. gor.	1000x250	240	3.14	1:1.25				acél kés	
Kiv. köz.	1000x250	240	3.14	1:1.25				" "	
Kiv. fin.	800x250	240	3.14	1:1.25				" "	
Láng dara	700x250	240	3.14	1:1.25				" "	
Zsemle da.	700x250	240	3.14	1:1.25				" "	
0. derce kö	42"	160	9.21	1:1.25				" "	
1. derce	800x250	240	3.14	1:1.25				" "	
2. "	800x300	240	3.76	1:1.25				" "	
3. "	800x300	240	3.76	1:1.25				" "	
4. "	800x290	240	3.64	1:1.25				" "	
5. "	800x290	240	3.64	1:1.25				" "	
6. "	600x290	240	3.64	1:1.25				" "	
7. "	600x290	240	3.64	1:1.25				" "	
7½ "								" "	
Átmenetek	kefék felbontó								

Megnevezés	Méret m²	K e r e t e k s z á m a i															
		1.	3.	5.	7.	9.	11.	13.	15.	17.	19.	21.	23.	25.			
1. töret	495	18	18	32	32	46	46	14	14	14	70	70					
2. "	665	16	16	30	30	42	42	14	14	14	8	8	65				
3. "	665	18	18	32	32	44	44	14	14	14	8	8	65				
4. tör. der. o.	13.31	20	34	46	14	14.8	8.65	14	14	14	14	10	10				
5. töret	665	28	28	46	46	14	14	14	14	14	8	8	6				
6. "	665	22	22	34	34	14	14	14	14	14	8	8	6			6	
7. "	665	28	28	40	40	14	14	14	14	14	8	8	6			6	
8. "	495	30	30	44	44	14	14	14	14	8	8	6					
Korpa kö	713	36	14	7	60												
Kiv. gor.	713	34.26	14	12.9	85.70												
Kiv. köz.	713	40.32	14	12.9	90.80												
Kiv. fin.	665	40	14	14	14	14	12	12	12	10	9	90	90				
Láng dara	545	40	14	14	14	14	14	12	12	11	11	8					
Zsemle dara	545	48	14	14	14	14	14	14	14	10	10	8	8				
0. derce kö	713	14	14	14	10												
1. derce	665	52	14	14	14	14	14	14	15	15	15	15	15				
2. "	554	54	14	14	14	14	14	15	15	15	15	15					
3. "	554	56	14	14	14	14	14	15	15	15	15	15					
4. "	554	60	14	14	14	14	14	15	15	15	15	15					
5. "	554	60	14	14	14	14	14	15	15	15	15	15					
6. "	446	60	14	14	14	15	15	15	16	16							
7. "	400	60	15	15	15	15	16	16	16								
7½ "	150	15	15														
Átmenetek	150	14	6														

II. „Tiszaparti“ jeligéjű pályamű.
Készült a 2. számú pályatételre.

Műszaki leírás.

A búzát örlés előtt alaposan meg kell tisztítani, koptatni és megfelelő örléseredmény érdekében azt elő kell készíteni. A koptatás két főreszből áll: az előtisztításból és a tulajdonképeni tisztításból.

Az előtisztítás folyamata alatt a gabonát csak a belevegült tisztálanságtól szabadítjuk meg és a gabona raktárképes marad, míg a tulajdonképeni tisztításnál már a szakállt és csírákat is eltávolítjuk a felhám egy részével együtt.

Az előtisztításhoz a diagramm szerint a követ-

kező gépek tartoznak: egy tarár alulrázós rostával, egy mágnes, egy osztályozó-henger, egy főtriór, egy utántriór és két darab csigatriór.

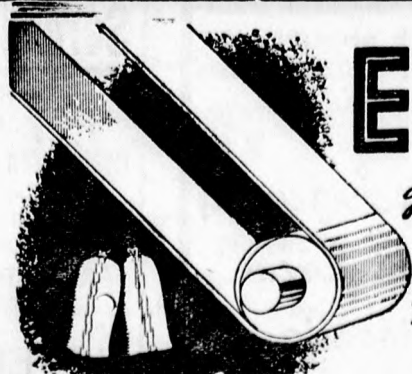
A tulajdonképeni tisztításhoz pedig tartozik: egy mosógép, kettő darab hámozógép, egy nedvesítő készülék, egy kefégep és vannak még pihentető kamrák.

A búza a silőből, az automatikus mérleglen keresztül a tarárra jut. Itt a tarár milyenségétől függően kétszeres vagy háromszoros légáramnak van kitéve, mely a portól, lehától, sőt az egészen könnyű satnya szemektől is megtisztítja. A csappantyukkal a levegő erősségét úgy kell beállítani, hogy csak a könnyű tisztálanságokat szívja ki a búzából. A megszívott búza a rázórostára kerül. A rostán elől 1

mm-es perforált-lemez és utána 6 mm-es gömbölyű lyukasztású rosta van. Az elsőn a por és homok, a másodikon a gabona hullik át, míg átmenetbe a durva tisztálanság kerül. A tarár tehát fajsúly és nagyság szerint osztályoz.

A könnyű tisztálanságtól így megszabadított gabona a mágnesre, majd az osztályozó hengerre kerül. A mágnes a fém-hulladékokat, szegelt, csavart választja ki s így elkerüljük, hogy azok a következő gépekre kerülve, kárt okozzanak.

A gabona további tisztításának megkönnyítését szolgálja az osztályozó henger. A gömbölyű gyommagvaknak triórral való kiválasztását nagyon megkönnyítjük, ha átmérőjük szerint szétválogatjuk és így tisztít-

EMERGÉ
gumitextil hajtoszija

A MALOMBAN IS,
zavartalan munkát biztosít!

„Takarékos”-mosógép
100 kg búzához kb. 30 liter víz

Árusítja: **Kemény Manó**
Budapest, V., Akadémia-u. 21

Kiélesedett verseny nógrádi malmok között.

Nem kívánatos jelenségekről kaptunk értesítést Nógrádmegyéből. Egyik malom a már ismert módon plakátokat ragasztat ki és osztogat úton-útfélen és hirdetéséből olyan örleménykiszolgáltatást ígér az örletőknek, melyet a malom berendezésénél fogva nem képes teljesíteni. Sem ezt a malmot, sem a hír beküldőjét nem kívánjuk egyelőre megnevezni, mert hiszen nem az ügy elmérgesítése, hanem az a célunk, hogy a szereplőket jobb belátásra s egymás megértésére bírjuk. A panaszos levél kivonata a következő:

„Az Országos Malomszövetség és a szakcsajtó folyton hangoztatja, hogy a malmok nem bírják a szociális terhek következtében megnövekedett kiadásokat. És íme, mégis milyen gavallér a nógrádmegyeyei X és X malom! Gavallérosan kínálja a lisztet az örletőknek, de bizony csak papíron, mert ilyen és ennyi lisztet nem tud kiaknázni a gabonából. Erre itten hívom fel az illetékes hatóság figyelmét! Mintaszerű kiszolgálást ígérve, az idecsatolt művészi nyomtatványon a következő hirdetményt tette közzé: (ittén következik a hirdetés szövege). A tiszta igazságot mondom, amikor azt állítom, hogy ezek a lisztek nem felelnek meg a jelzett számoknak. Tehát amikor az illető malom olyan lisztet ígér, melyet kiszolgáltatni nem tud, csalást követ el. Ezen malmok egyike még annyira is elmegy, hogy még fuvarterítést is ígér az örletőknek. Búzánál 40, rozsnál 25 fillért. A malmosok eljárnak a környező falvakba és potyaborokat kínálnak, ekként fogdossák a Szegényjánosokat. Ugy látják, nem tudják ezek a tisztelt urak, hogy eljárásuk tisztességtelen verseny, melyet a törvény tilt. Nem tudják, hogy ilyen pereket már sokan nyertek meg s hogy a perveztesek ugyancsak ráfizettek a tisztességtelen versenycelemekre! Azt hiszem, hogy amíg a pénzügyi hatóság és a kormány ilyen dolgokat lát, addig pusztába kiáltott szó mindaz, ami elhangzik a malmok ráfizetése, a lisztforgalmi adóváltás eltörlése és a többi panasz tárgyában. De meddő lesz minden igyekezet is, mely a vámszázalék felemelésére irányul. Urak, urak! Csak összefogással, megértéssel és szervezéssel lehet valamit elérni, nem pedig kótyagos, lázas fejjel olyat ígérni, amit beváltani úgysem tudnak. Az érdekelt urak majd be fogják látni, hogy erőlködésük eredménytelen marad, támadásuk visszafelé sül el és a molnárság nagy többsége megveti eljárásukat.“

Tilos az örletőket az országuton elfogdosni.

A m. kir. Kúria K. 433/1939. számú döntvényében a következőket mondja ki: „Az üzletfelek szerzésének csak az a módja megengedett, amely azoknak akarátát a jórészt önkéntes módon, különösen uccán, tolatkodó módon való megszólítással és zaklatással befolyásolni igyekezik.“

hajtószijak nem csúsznak, a gépek egyenletesen járnak és többet örölnek.

Gyártja és szállítja kizárólag:

BACHRACH TESTVÉREK MÉRNÖKÖK CÉG,
BUDAPEST, VII., SZÖVETSÉG-UTCA 36/b. SZAM.

A szállítóeszközöknek honvédelmi célra való igénybevétele.

A Budapesti Közlöny 1939 augusztus 26-i számában jelent meg a m. kir. minisztérium 7.990/1939. M. E. számú rendelete a szállítóeszközöknek honvédelmi szolgáltatás címén történő igénybevétele tárgyában.

A rendelet 9. §-ból áll és szabályozza a szállítóeszközök, gépjárművek és állatok igénybevitelét honvédelmi célokra. Idetartoznak a vízi- és légi járművek is.

Az igénybevétel a községi előjárás (polgármester) útján, a katonai parancsnokság megkeresése alapján kiadott rendelkezéssel történik. Végső szükség esetében a katonai parancsnokság a szállítóeszköz átadását közvetlenül is követelheti. Egyes katonai személyek azonban ilyenkor is csak a felettes parancsnokság írásbeli felhatalmazására követelhetik.

A szolgáltatásra kötelezettek az igényelt szállítóeszközöt menetképesre felszerelve, a kijelölt átadási helyre a kitűzött időpontban kötelesek elővezetni és ott az átvételi bizottságnak átadni. A fogatos járműveknek és általában a szállítóeszközök felszerelésének jókarban kell lenniük.

A tulajdonos, ha honvédelmi munkára köteles, a hajtást személyesen tartozik teljesíteni, de maga helyett honvédelmi munkára kötelezhető helyettes is

állíthat. Ugyanez vonatkozik gépjárművek hivatásos vezetőjére, vagy tulajdonosára.

Vonakodás vagy mulasztás esetén karhatalom vehető igénybe. Az eszközök vonakodás esetén a tulajdonos távollétében is elvehető.

Ha a szállítóeszközök 24 óránál hosszabb időre veszik igénybe, mind az átvételt, mind a visszaadást bizottság végezi. Ez a bizottság állapítja meg a tárgyak értékét is. A bizottság az átvett tárgyakról elismervény állít ki, az érték feltüntetésével.

A használatért járó térítések mértékét és kifizetési módjait az illetékes miniszterek állapítják meg. A huszonnégy óránál hosszabb időre igénybevett állatok valamint a kísérőszemélyek ételmezéséről, a járművek, hámszerszámok és nyeregfelszerelések karbantartásáról, valamint az állatok esetleges gyógykezeléséről és patkolásáról a katonai igazgatás gondoskodik.

A rendelet ellen vétők kihágást követnek el, melyet két hónapig, háború esetén 6 hónapig terjedhető elzárással büntetnek.

Jelen rendelet a kihirdetés napján (1939 augusztus 26.) lép hatályba. Egyidejűleg a 6.980/1938. M. E. sz. rendelet hatályát veszti.

A m. k. honvédelmi miniszter 42.739/ eln. 17-1939. H. M. sz. rendelete honvédelmi szolgáltatásokért igénybe vett szállítóeszközök térítési díjainak megállapításáról.

Fenti rendelet a Budapesti Közlöny 1939 augusztus 27-i 194. számában jelent meg és az igénybevett állatok és szállítóeszközök használatának díjait állapítja meg.

A térítési díjak kivonatosan:

két lóval fogatolt járműért	naponta	4.— P
hámszerszámmal felszerelt lóért	„	1.75 „
hámszerszámmal fel nem szerelt lóért	„	1.50 „
szekér, tárkocsi, személykocsi	„	—50 „
6 üléses személygépkocsiért	„	5.— „
4 üléses személygépkocsiért	„	3.50 „
2—3 üléses személygépkocsiért	„	3.— „

5000—6000 kg. teherbírású gépkocsiért	„	14.50 „
3000—4999 kg. teherbírású gépkocsiért	„	10.— „
1500—2999 kg. teherbírású gépkocsiért	„	5.— „
1000—1499 kg. teherbírású gépkocsiért	„	3.75 „
500—999 kg. teherbírású gépkocsiért	„	3.— „
pótkocsiért	„	2.— „
motorkerékpárért	„	1.25 „
oldalkocsis motorkerékpárért	„	1.75 „
kerékpárért	„	—80 „

A térítések kifizetése hosszabb ideig tartó igénybevitelnél hetenkint, a tulajdonos lakhelye szerint illetékes községi előjáróság (polgármester) útján történik.

A molnáripari bizottság megállapította a paprikamalmi munkabéreket.

A legkisebb munkabérek megállapítására kinevezett molnáripari bizottság 7/1939. sz. alatt aug. 18-án tartott ülésén megállapította az ország egész területére a paprikamolnáripari ágazat munkabéreit. A határozat szerint az ország három területi csoportra oszlik.

- I. Törvényhatósági jogú városok.
- II. Megyei városok és Kiskundorozsma község.
- III. A többi nagy- és kisközség.

Fizetendő legkisebb munkabérek:

	I.	II.	III.
	területi csoportban		
	órabér fillérben		
1. paprika főmolnárnak	65	57	53
2. molnárnak, molnárképzetségű felhordónak	53	47	44
3. gépésznek, motorszerelőnek, saját szakmájában foglalkoztatott ipari szakmunkásnak	47	41	39
4. felhordónak, zsákolónak, szítalónak, valamint fűtőnek, raktárkezelőnek, mázsálónak, kenőnek	42	37	35
5. egyéb paprikamalmi munkásnak és 20 éves kora után szerződötett tanoncnak	38	33	31
6. nómunkásnak	25	22	20

Szakmány- (akkord) bérből, vagy részes munkaként, avagy bármilyen egyéb formájú munkabér fe-

lében elvállalt, illetve teljesített munka után, a munka idejére eső kereset nem lehet kisebb, mint a jelen határozat szerint a megfelelő munkahelyen és munkabéresoportban ugyanannyi munkaidőre megállapított legkisebb bér.

A munkásoknak esetleg adott paprika-liszt és termény pénzbeli ellenértéke a malomellenőrök által havonként megállapított átlagáron számítandó. Az ezenfelül netán szolgáltatott természetbeni juttatások (lakás, ellátás) ellenértékéül az Országos Társadalombiztosító Intézet mindenkor megállapításait kell számításba venni.

A 3.000/1938. Ip. M. sz. rendelet 44. §-ának második bekezdése szerint e határozatban foglalt rendelkezések nem érintik érvényükben a tőlük eltérő más jogszabálynak, szokásnak, szerződésnek vagy megállapodásnak azt a rendelkezését, mely az alkalmazottnak az itt megállapítottnál kedvezőbb helyzetet biztosít.

A bizottság fenti határozata még nem jogerős. Az érdekeltek e határozat ellen 1939 szeptember hó 4-ig bezárólag felfozólhatnak a m. kir. iparügyi miniszterhez. A felfozólást a bizottság jegyzőjének, Dr. Borbély Ervin bizottsági jegyzőnek címére (II., Lánchíd-u. 2.) kell benyújtani, vagy ajánlott levélben megküldeni. (Megjelent a Közgazdasági Értesítő 1939. évi augusztus 27-i számában.)

Nyiregyházi Termény- és Áruraktár r.-t. Nyiregyháza

Alapítási év: 1887.

Szeszszabadraktár.

Szesznagykereskedés.

A »FUTURA« R.-T. szabolcsvármegyei főbizományosa.

A Triesti Általános Biztosító Társulat főügynöksége.

Zsák- és ponyvakölcsönzés.

Fiókraktár: Rakamaz.

Girószámla a Magyar Nemzeti Banknál.

Postatakarékpénztári csekkszám 32453 szám.

Telefon: Iroda 627 és 688 szám. — Raktár: 28. szám.

HIREK

A hét nevezetes évforduló.

Augusztus 27.-én 1846-ban udvari rendelet alapján nyitották meg a József ipartanodát. 1879-ben e napon halt meg sir Hill R. a levélbélyeg feltalálója. 1884-ben a Balatonon az első vitorlásverseny és folytatása 28. és 29.-én. 1895-ben a pozsonyi villamosvasút, Magyarországon az első vidéki villamosvasút megnyitása.

Augusztus 30.-án 1900-ban kezdték meg a székesfehérvári régi városháza lebontását.

Augusztus 31.-én 1902-ben halt meg Steindl Imre műegyetemi tanár, az országház építője.

Szeptember 1.-én 1830-ban kapott szabadalmat az Első Osztrák Dunagőzhajózási Társaság a Dunán való hajózásra. 1881-ben adták át a forgalomnak a Budapesti Közraktárak. 1893-ban e napon kezdték meg az erzsébetvárosi plebániatemplom építését. 1896-ban a Magyar Színház alapkövetétele. 1897-ben megnyitott a budapest-berlini és esztergomi telefonszolgálat. 1899-ben e napon lépett életbe az aldunai Vaskapu és a többi dunai zuhatagon szervezett hajókalauz szolgálatról szóló szabályzat s ettől kezdve szedték a Vaskapuesatornán a hajódíjakat.

Szeptember 2.-án 1817-ben tette meg az első dunai gőzhajó, a „Carolina“ Wien és Pozsony között 3 óra alatt első próbaútját.

Rendkívüli családi segély a bevonultaknak

Miként a tavaszi bevonulások alkalmával, úgy ezúttal is rendkívüli családi segélyben részesítik a bevonultak családtagjait. A segélyezés mértéke: feleség részére havi 12.— pengő, a többi hozzátartozók részére havi 8.— pengő. A segélyt a bevonult katonának közvetlenül felettes előjáró parancsnokánál, szóbelileg, kihallgatáson kell kérnie. A segélyeket szeptember elsejétől kezdve már folyósítják az augusztusban bevonultak családjai részére. A behívottak lakásainak biztosítása tekintetében is rendelkezni fognak. A rendelet a legközelebbi napokban fog megjelenni, amikor is arra visszatérünk.

— **Júliusi gabona- és liszt kivitelünk.** Júliusi kivitelünk 90.000 q-val volt több, mint a júniusi. Ennek ellenében 38.600 q liszttel vittünk ki kevesebbet, mint az előző hónapban. Július hónapban összesen 527.776 q búzát és 4.980 q lisztet exportáltunk. Rozskivitelünk csak 4.560 q volt, pedig a múlt év ugyanezen időszakában Csehszlovákia 35.418 q rozstól vásárolt tőlünk. Különösen fájdalmas liszt kivitelünk esőkevése. Nem is számíthatunk arra, hogy liszt kivitelünk javul, amíg Németország újabb megállapodást nem létesít velünk lisztre vonatkozólag. Természetesen a németországi malmok mindent elkövetnek az iránt, hogy kormányuk ne lisztet, hanem búzát vásároljon. Júliusban már nem is vett Németország lisztet, hanem 70.000 q búzát s ez a tétel emelte júliusi búzákivitelünket. Ugyancsak emelte a kivitt Svájc júliusi 93.500 q búzavásárlása. Olaszország majdnem ugyanannyi búzát vett át, mint az előző hónapban, 364.000 q-t. Ezzel szemben a múlt évben július havában mindössze 19.800 q búzát tudtunk külföldre vinni. Az előző évihez képest liszt kivitelünk is nagyobb volt. Ebben Hollandia volt segítségünkre 6.825 q liszt vásárlásával. Finnország 600 q, Anglia 255 q liszt kivitelével emelte lisztexportunkat, míg Olaszország a tavalyi 2.310 q-val szemben csak 300 q-t vásárolt.

— **Az ezoinált búza ára.** A m. kir. földművelésügyi miniszter az ezoinált búza árát — azokra a mennyiségekre nézve, melyeket augusztus 24.-től kezdődőleg adnak el — 100 kg-onként 16.— pengőben állapította meg, a már ismert feltételek mellett, tehát mintegy 400 elosztóhelyen, vasúti kocsiba, hajóba vagy szekérre rakva. A kövezetvám, mérlegdíj, fuvardíj és az esetleges rinfuzaberendezés költsége vevőt terheli. Az augusztus 24.-i határidő szempontjából nem a megrendelés, hanem a Futura köteleveinek kelte számít.

DESSER „Rentabel“
hámozóköpeny
darálókö

az egész világon vezet

Vezérképviselet:
GERLACH JENŐ, BUDAPEST,
III, Bécsi-út 112. Telefon: 162-265. sz.

— **Társasutazás a III. Nemzetközi Mezőgazdasági Műszaki Kongresszus alkalmával Rómába.** Szeptember 20.—23.-ka között rendezi a F. I. T. A. a III. Nemzetközi Mezőgazdasági Műszaki kongresszust Rómában. A kongresszus napjaira a Magyar Gazdatisztek Országos Egyesülete társasutazást vezet, melynek keretében bő alkalom kínálkozik a 4 napos római tartózkodás ideje alatt résztvenni a kongresszus munkájában, másrészt megismerni az Örök Város történeti és művészeti gazdagságát. *Littoria, Nápoly, Pompei, a Vezuura* való kirándulás, *Capri szigete, Firenze, Bologna* keresztül *Velencében* az út végállomásán a lagunák városa gazdag emlékekkel búcsúztatja az utazás résztvevőit a Duce országától. Az utazás összköltsége Budapesttől—Budapestig: 283.— pengő. Utlevél nem kell. Jelentkezési határidő csoportos utlevéllel utazók részére szeptember 8. Saját utlevéllel utazók részére szeptember 14. Az utazás tartama szeptember 19.—október 1. Érdeklődőknek részletes utitervet készíttünk küld a Magyar Gazdatisztek Országos Egyesülete, Budapest, V., Arany János-u. 5. sz. Telefon: 11—25—44.

— **Szeptemberben kerülnek sorra a búzatermelés szabályozására vonatkozó tervezetek.** Ertesülésünk szerint már szeptember hónap közepén a kormány a mezőgazdasági termelés, különösen a búzatermelés átszervezésére vonatkozó terveit. A terveket a földművelésügyi minisztérium már részletesen elkészítette s azok a legközelebbi napokban már minisztertanács elé kerülnek. Tekintettel az ügy rendkívül fontosságára, a kormány azt kívánja, hogy a tervek és az ezekkel kapcsolatos intézkedések még az őszi munkálatok megkezdése előtt nyilvánosságra kerüljenek, mert különben ismét egy év menne veszendőbe az átszervezést illetőleg. A tervezetben a fősúly az olajmagvak, tengeri és takarmánynövények termelésére van fektetve és állítólag arról is gondoskodás történik, hogy az átszervezésnél a föld eddigi jövedelmességén ne essék csorba.

— **Uj szénhidrátelepek Olaszországban.** Milánóból jelentik, hogy az olasz kormány a toszkánai barnaszenvidéken új szénhidráló üzem létesít, melyben évente 1,2 millió tonna barnaszenet fognak feldolgozni s ebből évente 100.000 tonna benzint előállítani. Ugyancsak tervbe vették szénhidrátelep létesítését Szardíniában is, mely szintén nagyobb mennyiségű benzint gyártásával fogja az importot tehermentesíteni.

— **A sütőmesterek nincsenek megelégedve a munkabérekkel.** Nemrég állapította meg a sütőipari munkavállalók legkisebb munkabéreit az a munkabé megállapító bizottság, melyben a budapesti sütőiparosok kiküldöttei is helyet foglaltak és a tárgyalásokon részt vettek. Mint az összes iparágakban, úgy a sütőiparban is, még pedig az összes kategóriákban felemelték a munkabéreket. — A Magyar Élelmiszer Ujság ez alkalommal kérdést intézett Ruzicska Edéhez, a Budapesti Sütőiparpartestület elnökéhez, aki kijelentette, hogy a sütőipari munkabérek az ipar rentabilitásával nincsenek arányban. A kenyérrétek, lisztárak nem változtak, nem is változhattak, ennek ellenére most a rezsitételek emelkedni fognak és szerrinte a kenyérrétek Magyarországon egyébként sem emelhetők, mert akkor a háziasszonyok maguk sütnék és nem vásárolnak kenyeret. — A malomipar már hosszú évek óta van abban a helyzetben, hogy míg őrlési költségei állandóan emelkednek, addig arra fedezetet sehol sem találhat. Az utóbbi évek szociális rendelkezései pedig a helyzetet immár teljes felborulással fenyegetik. A sütők ezt csak most kezdik érezni, pedig velük szemben legalább addig mentek el a hatóságok, hogy önköltségeiket kivizsgálták és megállapították. A malomipar eddig még ennyit sem tudott elérni.

MÁVAG barnaszéngenerátor

üzembiztos, robbanásmentes.
Nagy megtakarítás a fa-, faszén-,
Diesel- és gőzüzemmel szemben.
Üzemben az ország minden részében.

MÁVAG

körírgő-, turbina- és dugattyús szivattyúk, duplex gőzszivattyúk, víz- és gőzarmatúrák, tolozárak, csapok.
Ismeretetés, mérnöki látogatás díjtalan.

Magyar Királyi Állami
Vasgyárak Kereskedelmi
Képviselete R. T.
BUDAPEST, VIII., MUZEUM-KÖRÜT 18.
TELEFON: 13-33-94.

KENDER- ÉS LENKIKÉSZÍTŐ GÉPEK

Törőgépek — Tilológépek — Kócrázógépek
a legmodernebb kivitelben. Bármily nagyságban.

ORENSTEIN ÉS KOPPEL magyar r.-l.
BUDAPEST, VI., VILMOS CSÁSZAR-ÚT 31. szám.

— **Malmi cégjegyzés.** Első Budapesti Gőzmalmi Részvénytársaság, Budapest. Dr. Marschall Ferenc és Dr. Grynauus Dezső igazgatósági tagsági minősége és alapszabályszerű cégjegyzési jogosultsága bejegyeztetett. Weiss Fülöp, Fellner György, Schiffer Miksa és Dr. Teleszky János igazgatósági tagsági minőségének és cégjegyzési jogosultságának megszűnése bejegyeztetett.

— **Mennyi pótlékot fizettek az első félévben a családpénztárak?** A szakmai családpénztárak első fél-évről most készítette el a statisztikai kimutatást a 72. számú postahivatal, amely a családpénztári utalványforgalom lebonyolításával van megbízva s így az összes utalványozások ennek a hivatalnak kezén mennek keresztül. A kimutatás szerint az év első hat hónapjában 750.599 drb. utalvány, 6.917.750 pengő értékben ment keresztül a hivatal kezelésén. Az adatokból valószínű, hogy az első évben kb. 14.000.000 pengő lesz az az összeg, melyet a szakmai családpénztárak a munkavállalóknak ki fognak fizetni és amely összeget az iparnak kell viselnie. A kimutatás szerint átlagban 125.099 család kapott 231.433 gyermek után családi pótlékot.

— **Malomárverés.** A nagykanizsai kir. járásbíró-ság közhírré teszi, hogy Palkonya községben f. é. szeptember 16.-án 10 órakor a községváros egy malmot és lakóházát 600.— P kikiáltási árban elárverez.

— **Lisztzállítási ügyben versenytárgyalási döntés.** A Soproni kir. Országos Fegyintézet által kiírt versenytárgyalásból kifolyólag lisztzállításra megbízást nyertek: Sárváry Béla, Csorna 2.520.— P és Soproni Malomipar Kft., Sopron cég 6.050.— P értékben.

— **Az idei országos iparoskongresszust Kassán tartják meg.** Kassán, ebben az ősi magyar városban tartja meg ez évi országos kongresszusát az ország kézműves iparosága, annak megünneplésére és öröme, hogy a Felvidéket a Magyar Szent Koronához visszacsatolták. A kongresszuson való megjelenését Dr. Varga József ipartügyi miniszter is megígérte s ezt az alkalmat óhajtja felhasználni arra, hogy az ország iparoságának vezetőivel megismerkedjék és a kézműves iparoság kívánságait meghallgassa. A kassai kongresszus szeptember 9.-én, 10.-én tartja tanácskozásait, ifj. Tóth Pál az Ipartestületek Országos Szövetsége elnökének vezetésével.

— **Magyar-svájci vasúti köteléki díjszabások.** Mint értesülünk, az erre vonatkozó tárgyalásokat rövidesen megkezdik, ha csak a világpolitika eseményei újból közbe nem szólnak. A magyar határaknak az utóbbi évben történt kiterjesztése nemcsak a svájci hanem a németországi és a lengyelországi köteléki díjszabások alapos és részletes átdolgozását is szükségessé teszi.

— **Az óbúza eladását forszírozák Romániában.** Uj rendszabályokkal segíti elő a román kormány az óbúza exportját, illetve értékesítését. Az állami közraktárakban Constanza kikötőjében betárolt búzákészletek legalább felerésze tavalyi búzából áll s első sorban a kormány természetesen ettől szeretne szabadulni. Így a vagononkénti 4000 lei prémiumon kívül annak bizonyítását is elengedik az exportörnek, hogy a búzát a termelőtől és a remunációs árban vásárolta. Az intézkedés még azt is célozza, hogy mentől több búzatarló hely szabaduljon fel, mert az országban raktárakban nagy hiány mutatkozik.

— **Milyen a paprikatermés Jugoszláviában?** A múlt évben Jugoszláviában 150 vagon fűszerpaprika termett. Az idei tartós szárazság következtében azonban még 100 vagon termésre sem számítanak. A visszaesés tehát a tavalyi mennyiség 1/3 része.

Raktáron tartunk valódi svájci

Szitaselymeket

minden számban. Valódi kenderből szőtt malomheveredeket, serlegeket, serlegcsavarokat, a legjobb minőségű gépszíjakat, varrószíjakat, valamint porszűrőket és síkszítazacskókat, kész állapotban, az összes műszaki cikkeket és mindenféle malomfelszerelési anyagot elsőkendű minőségben a legszolidabb napi áron.

Kérjen ajánlatot:
Műszaki és Malomfelszerelési Vállalat
Budapest, V., Csáky-u. 8. szám. Telefon: 111-418.

INNEN-ONNAN

Mit kell tudni Oroszországról?

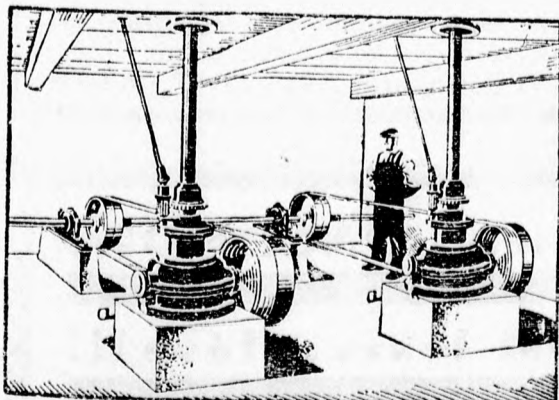
Az egész világ érdeklődésének központjában a német-orosz megemlékezési szerződés következtében a nagy, a távoli, a titokzatos Oroszország áll. A két hatalmas birodalom szerződése kétségtelenül bennünket is érinteni fog. Nemcsak politikai, hanem főként a gazdasági szempontokból. Oroszország ugyanis egy minden képzeltet meghaladó méretű mezőgazdasági állam, mely azonkívül minden egyéb elképzelhető nyersanyag kimeríthetetlen kúforrása. Oroszországban tehát mindazon mezőgazdasági cikkeinket illetően, melyeknek az utóbbi időben Németország volt a főátvevője, hatalmas versenytársat kapunk. Bizonyára hasznára leszünk olvasóinknak, ha Oroszországról a következő adatokat közöljük:

Oroszország neve oroszul „Sojus Szocialistieskich Sowjetskich Respublik“ rövidítve: U. d. S. S. R. Magyarul: Egyesült Szocialista Szovjetköztársaságok. Európai és Ázsiai részekből áll. Az európai rész a 45. és 70. szélességi fokok között a Feketetengertől a Fehértengerig terjed. Az ázsiai rész az északi Jegestengertől Irán, Afganisztán, Mongolország és Mandsuriáig terjed. Az európai rész legfontosabb folyója a 3895 km. hosszúságú Volga, mely egyben Európa leghosszabb folyója és a Kaszpitengerbe ömlik. Majd Ukrajna főfolyója, a 2265 km. hosszú Dnjepr, az 1860 km. hosszú Don, mindkettő a Feketetengerbe ömlik, míg az 1560 km. hosszúságú Dwina a Fehértengert táplálja. Szibéria legnagyobb folyói, a 4650 km. hosszú Lena, a 3900 km-es Jenissei és az Ob folyam az északi Jegestengerbe, a 4475 km-es Amur az Ochockitengerbe, míg az Ural folyó a Kaszpitengerbe ömlik.

Tavai: a Ladoga-tó (18.180 qkm.) és az Onega-tó (9.549 qkm.) a Finn határ közelében Európa legnagyobb tavai. A kaukázusi határ után, Délázsiaiban fekszik a Kaspi-tenger, a föld legnagyobb beltava, 438.000 qkm. terjedelmével nem sokkal kisebb, mint a Német Birodalom. Oroszország legnagyobb szigete az Északi Jegestengerben fekvő Novaja Semlja sziget, 91.800 qkm. terjedelmével csaknem akkora, mint Csonkamagyarország volt.

A szovjetunió államok szövetsége. Legnagyobb tagállama tulajdonképpen Oroszország. A szovjetunió európai részének kiterjedése kerekén 6 millió négyszögkilométer (qkm), az ázsiai részé 15,3 millió qkm. Az orosz szövetségi állam 12 köztársaságból és 14 autonómiával ellátott tartományból áll. Egyike ezen autonóm tartományoknak az Alsóvolgata tartomány, mely évszázados német település, túlnyomó részben német lakossággal.

A Szovjetunió a maga 21.352.572 km. óriási területével csaknem kétszerakkora, mint egész Európa. Lakossága jelenleg 170 millió fölül van. A birodalom tipikus nemzetiségi állam. Hivatalosan 182 különféle népfajt, 149 nyelvvél mutatnak ki. A lakosságnak csak 53%-a orosz. A birodalomban élő németek számát 1,8 millióra becsülik.

Ez a legmodernebb malomkőmeghajtás!

Üzembiztos — Olcsó — Takarékos

Kérjen részleges tájékoztatót.

BÉVD GÖLYÖSCSAPÁGY RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Budapest, IX., Üllői-ut 55.

Sürgőnycim: ESKAEF Budapest. Telefon: 1-464-40.

A háború előtti Oroszország 100%-os mezőgazdasági állam volt és Ukrajna, valamint a déli országrészek feketeföld- és lösztalajvidékét Európa éléskamrájának nevezték. Noha a háború utáni időkből a birodalom nagy lépésekkel halad az iparosodás felé, még ma is a lakosságnak legalább 70-75%-a mezőgazdaságból él. A fő mezőgazdasági terménye a rozs, mely az északi vidékek és a délkeleti sztyeppéken kívül mindenütt megterem a birodalomban. Ukrajna főterménye a búza, tengeri, napraforgó és dohány, valamint a cukorrépa.

Oroszország terméseredményeiről pontos adataink nincsenek. Az 1934. évről a következő adatok állanak rendelkezésünkre:

Ezer métermázsákban: búza 304.100, rozs 201.300, zab 189.000, árpa 68.400, tengeri 38.4000, burgonya 503.000, rizs 2.100, dohány 1.700, lenmag 7.800, szója 1.060, len 5.3000, pamut 4.183.

Azóta az intenzív termelési tevékenység következtében úgy a vetésterületek, mint a hozamok bizonyára erősen emelkedtek.

Oroszország eddig is, ezután is a világ legnagyobb rozstermelő állama volt és marad. Pamuttermelése Turkesztán államban egyre nagyobb jelentőségre tesz szert. A birodalom egyike a világ erdősegekben leggazdagabb államainak. Erdőállománya az európai részekben 1,3 millió, az ázsiai részekben kb. 7 millió négyszögkilométer.

A Szovjetunió minden néven nevezendő természeti kincsekben és ásványokban rendkívül gazdag. Lehetőségei azonban még csak töredékekben vannak kihasználva. Világpiaci jelentőségű különösen ásványolajtermelése mely az Egyesült Államok után legnagyobb a világon. Legfontosabb olajterületei Transzkaukázsiában Baku vidékén vannak, továbbá Északkaukázsiában és az Ural déli részein.

A külkereskedelem Oroszországban állami monopólium s ezért a Szovjetunió minden államban — diplomáciai képviselése mellett — még külön külkereskedelmi szervezeteket is tart fenn.

Jelenlegi malomiparról nincsenek megbízható adataink. Békében rengeteg malma volt az Országban, különösen szélmalma tízezzel. De volt nagyszámban jól felszerelt, sőt a technikai fejlődés magas fokán álló malomvállalata is. A bolsevik forradalom alatt tudvalevőleg rengeteg értéket semmisített meg az országban. Gyárak, műhelyek, iparvállalatok csaknem kivétel nélkül áldozatul estek a forradalmárok eleinte szervezeten és féktelen rombolási vágyának. Láttunk egész országrészeket, ahol egyetlen iparvállalat meg nem maradt, ahol minden gyárat földig leromboltak, de mesze földön egyetlen lerombolt malmot sem láttunk. A malmokat mindenütt megkímélték. Ez pedig magában véve is sokat mond.

Egyébként a malomiparra ma is nagy gondot fordít az orosz igazgatás. Lisztkísérleti és kutatási intézeteik a tudomány legmagasabb eszközeivel dolgoznak és a fejlődés csúcspontján állnak. Búza- és lisztzakembereik, malomiparral foglalkozó tudósaik világhíretek. Csúpan a nemrég elhalálozott Kozmin Péterre utalunk, aki egy egész tudósnemzedéket nevelt fel s leánya, Kozmin Mária ma is a világ legnevesebb tudósai közé tartozik ezen a téren.

A magyar mezőgazdaságnak és a magyar malomiparnak nyitott szemmel kell figyelnie a fejleményeket.

— A litvániai malomiparról. Litvániában az 1938. év végén 2124 malom volt üzemben. A malmok között 899 szélmalom, 569 vízimalom volt, míg 330 malmot motorral, 214-et gőzzel, 18-at villannyal és 94-et más vegyes erőforrással hajtottak meg. Az eddigi malomszövetség kimondotta felszámolását. Szerepét a litvániai kereskedelmi és iparkamara külön ebből a célból létesítendő malomosztálya fogja átvenni.

Malomfelvonóhevederek
szállítóhevederek,
géphajtókötelek,
végtelenül szövött!
géphajtósíjak
pamutból és teveszűrőből
minden méretben és szélességben
HELLE ANTAL, Céglulajdonos: SCHRENK MÁTYÁS
hevederszövő-, kender- és sodronykötélgépgyár
Rákospalota, Bocskay-utca 124.

FŐMOLNÁROK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE
KÖZLEMÉNYEI.

Meghívó.

A Főmolnárok Országos Szövetsége 1939. évi szeptember hó 8. napján d. e. 9 órakor az Országos Iparegyesület székházában (Budapest, VI., gróf Zichy Jenő-utca 4. szám) választmányi ülést tart, amelyre a választmányának hivatalbóli és választott tagjait meghívom.

Tárgysorozat: Elnökségi jelentés. Folyó ügyek.

Vörös Gyula s. k.
fi. v. elnök.

Az Őszi Vásár alkalmából 50%-os vasuti kedvezmény!

Főmolnárokat, vezetőmolnárokat és minden egyes tanult molnárt felhív a Szövetség, hogy felvételre való jelentkezésüket a Szövetség Budapest, XIII., Reitter Ferenc-utca 12/b. címére szíveskedjenek beküldeni, ahonnan a belépési nyomtatványt azonnal megkapják a kartársak. A tagsági díj 1 évre 5.— pengő; az egyszer s mindenkorra szóló beiratási díj 1.— pengő. A szövetségi tagsággal az önképzőkori tagság együtt jár. Minden tanult molnárnak ebben a táborban a helye!

Nyiregyházán folyó hó 3.-ára hirdetett értekezlet technikai okokból elmarad. A legközelebbi értekezlet helyét és idejét kellő időben közölni fogjuk.

Felkérjük az önképzőkörök igen tisztelt vezetőit, hogy az ülések helyét és idejét, valamint lehetőleg az előadó nevét és előadásának címét is szíveskedjenek a Szövetség irodájával (Budapest, XIII., Reitter Ferenc-utca 12/b.) legalább két héttel előbb közölni, hogy kellő időben gondoskodás történhessék a szaklapban való közzététel iránt.

Felkérjük tagjainkat, hogy címváltozásukat mindig késedelem nélkül közöljék a Szövetség irodájával (Budapest, XIII., Reitter Ferenc-utca 12/b.), hogy értesítéseinket, közleményeinket megküldhessük nekik.

Kérjük kartársainkat, hogy jelvényért egyelőre ne küldjenek pénzt, csak közöljék irodánkkal igényüket, mert a készlet kifogyott. Rövidesen, ha megfelelő számú igénylő lesz, újabb jelvényeket készíttetünk s akkor értesítjük majd kartársainkat.

A dunaszerdahelyi önképzőkör szeptember havi ülése technikai okokból elmarad. Legközelebbi ülés október első vasárnapján lesz, amelyen a Szövetség központi kiküldöttje is megjelenik.

A törökszentmiklósi molnárok önképzőkörének legközelebbi ülése f. é. szeptember 3.-án a szokott helyen és időben lesz.

Használt gépszíj
elsőrendű minőségben, minden méretben, állandóan raktáron.
Uj és használt gépszíjak vétele és eladása.
Braun Jenő, borkereskedő,
Budapest, VI., Paulay Ede-u. 33.

ALLAMGÉPGYÁRI
egyetemes
kalapácsos daráló- és örlőgép
szerkezetben, teljesítményben
felülmúlhatatlan!
Olcsó árak. Kedvező fizetési feltételek.
Kívánságra részletes ajánlattal szolgál a
Magy. Kir. Állami Gépgyár Vezérügynöksége
Budapest, V., Vilmos császár-út 32. Tel.: 110 000

MALOMKÉPVISELETEK,gabona- és takarmányüzemeltetés,
Budapesten jól bevezetve**Kosály Marcell** Budapest, V., Gsáky-u. 12
Telefon: 112-599**SZERKESZTŐI
ÍZENETEK**

Tévedő K. F. B. I. 21-es. Sorait megkaptuk és megnyugtató, hogy mások is tévedtek a műszaki leírásnál. Erre vonatkozólag egyelőre csak annyit közölhetünk Önnek, hogy egy ilyen természetű elírás hiba még nem jelent katasztrófát, mert hiszen vég-eredményben mégis csak a diagramm a mérvadó. A bíráló bizottság pedig a műszaki leírás és a diagramm összehasonlítása alkalmából feltétlenül meg tudja állapítani azt, vajjon melyik hiba származik tudatlanságból, melyik téves ismeretekből és melyik egy egyszerű elírásból. Utóbbi — mint mondtuk — nem döntő jelentőségű. Sorait egyébként hozzá fogjuk csatolni pályázatához és így annak tartalmát az illetékesek meg fogják ismerni, noha semmiféle utólagos felszólalás nem befolyásolhatja az eredményt.

Fried József üzemvezető. Írását megkaptuk. Az általános elismert igazságokat tartalmaz. Ha azonban előző lapszámainkat átlapozza, látni fogja, hogy ezzel a kérdéssel már alaposan foglalkoztunk és pedig „Egyetlen megoldás” és „Búzaértékesítési programhoz” című cikkeinkben, melyek szinte szó szerint azonos tartalmúak azzal, amit Ön ír. Ezen okból le kell mondanunk arról, hogy cikkét ez alkalommal felhasználjuk. Talán valami újabb, közérdekű témáról írhatna?

Álmodozó molnár. Félreértette azt, hogy multkor egyik verséből részletet közöltünk. Kérjük, vegye tekintetbe, hogy mi szaklap vagyunk s olvasóink malomipari közleményeket kívánnak tőlünk. Abban igaz van, hogy Shakespeare bizonyára időmilliómos lehetett, valamint abban is, hogy csupa elesélt, ócska frázisokat használ műveiben. A dráma és tragédia közötti különbséget legkönnyebben megérti a következő példából: dráma az, hogy Ön — egyébként nagyon bájos — költeményeit nekünk küldi be elolvasás végett. Tragédia azonban akkor lesz, ha még drámáival is megtisztel bennünket.

R. M. malombérlő. Előfizetése e hó 31-én jár le; a befizetést elküldöttük címére. A cégbíróshoz intézendő beadványokra a következők illetékek vannak előírva: egyéni cégbejegyzésért 20.— P, közkereseti-, betéti társaság és szövetkezet bejegyzéséért 50.— P, korlátolt felelősségű társaság bejegyzéséért 100.— P és részvénytársaság bejegyzéséért 10.000 P alaptőkéig 200.— P. Ezentúl minden megkezdett 1000.— P alaptőke után 20.— P. A cégszöveg változásának bejelentésére vonatkozó kérvények illetéke ugyanaz, kivéve részvénytársaság esetén, amely után 200.— P az illeték. Egyéb beadvány a cégbíróshoz 5.— P illeték alá esik, kivéve a megszüntetett cég törlése iránti beadványt, melynek illetéke 1.— P. Legjobb, ha ilyen ügyeivel ügyvédhez fordul, mert már kis tévedés is az Ön részéről nagy következményekkel járhat. A csekély ügyvédi költség felér az a biztonsággal, mely szakember munkája nyomán jár.

GABONA-, TERMÉNY- ÉS LISZTIAC**Gabonapiac.**

A bizonytalan külpolitikai helyzet következtében az elmúlt hét végén mutatkozó nagy szilárdságot e hét elején kisebb lanyhulás váltotta fel és a mai napon már minden cikkben bőséges kínálat jelentkezett. Az árak azonban még mindig jelentősen magasabbak, mint a legutóbbi jelentésünkben közölték.

Búza. A lisztüzlet élénkülésére a malmok nagyobb vásárlásokba fogtak és az árak kb. 35—40 fillérrel emelkedtek pesti paritásában. Export relációban is élénk forgalom alakult ki, a szállítások bizonytalansága miatt azonban úgy az eladók, mint vevők részéről bizonyos tartózkodás volt észlelhető.

A rozs, a véleményes vásárlásokra elért árfo-lyamemelkedését teljesen elvesztette és mára ismét nagyobb kínálat mutatkozik.

Az árpa jól tartott, sörárpaiban és takarmány-árpaiban is megfelelő a kínálat, jobb minőségű felvidéki sörárpa iránt állandóan van érdeklődés a sör-gyárak részéről, a takarmányárpa elhanyagolt.

Zabot a Futura vásárolt nagy tételekben köz-állításokra s annak ára erőteljesen megszilárdult. Az áremelkedés elérte a q-kénti 2 pengőt. Felvidéki áruért a jegyzési árnál magasabb árakat is fizet-tek. Természetesen a magas árnál erőteljesen meg-indult a kínálat is és így a mai napon már q-kénti 30 fillérrel alacsonyabb árban kötöttek üzletet.

Tengeri iránt változatlanul élénk az érdeklődés és a piacra kerülő tételek könnyen elhelyezhetők.

Korpa és takarmányliszt szilárd, a kínálat to-ábbra is gyenge.

Gabonakészárúüzlet:

(Az árak pesti paritásában.)

Tiszavidéki búza	19.60—20.40	Tengeri, tiszántúli	19.50—19.65
Felsőtiszai búza	19.45—20.10	Kiváló sörárpa	21.00—22.00
Duna—Tiszaközi	19.50—20.15	Prima sörárpa	19.50—20.50
Fejérmegyei búza	19.70—20.40	Sörárpa	19.00—19.50
Dunántúli búza	19.65—20.30	I. r. tak. árpa	16.70—17.20
Kisalföldi búza	19.65—20.30	Középm. tak. árpa	16.50—16.70
Pestvidéki rozs	14.00—14.20	I rendű zab	20.20—20.50
Egyéb rozs	14.20—14.35	Középm. zab	19.85—20.20

Határidőüzlet:

Rozs októberre	14.75—14.90	Tengeri szept.-re	19.66—19.75
Rozs márciusra	15.68—15.78		

TÖRÖTT GÉPRESEKrepedt, kimart kazánok
elektromos hegesztése**Lakos és Székely géppár**
Budapest, VI. Béke-tér 3. sz.Új berendezések gyártása
és hegesztő oktatóműhely.**Erőtakarmány:**

Árpa	14.75	Malátacisra	10.00
Gabonamoslék	15.50	Melasz	10.00
Búzakonkoly	12.50	Rozskonkoly	12.00
Cirokmag	12.50	Halliszt	45.00
Konkolydara	13.00	Borsóhéj	18.25
Lenmagpogácsa	16.50	Borsó takarmányliszt	14.50
Napraforgópogácsa	14.75	Darált köleshéj	5.50
Kókuszpogácsa	14.25	Malombükköny	14.50
Repepogácsa	11.50	Az árak budapesti paritásában	
Tökmagpogácsa	17.00	értendők.	

Magvak és hüvelyesek:

(Az árak pesti paritásában.)

Repece, káposzta- repece, új	27.75—28.00	Lencse, középszemű sterilizált	27.00—33.00
Mák, sterilizált, új	108.00—112.00	Lencse, kisszemű sterilizált	23.00—26.00
Borsó, Viktória, sterilizált, új	17.50—19.00	Fehér Dunai szokv. bab	30.00—31.00
Expr. borsó	17.50—18.75	Dunántúli szokv. bab	29.00—30.00
Biborhermag, új	60.00—68.00	Szösszbükköny, új	33.00—41.00
Lencse, nagyszemű, sterilizált	36.00—47.00	Csillagfűrt	11.75—12.00

Fontosabb határ- és hajóállomások árai:

Hajóbúza, 80 kg-os, ab hajóállomás	20.30—20.50
Exportbúza, 80 kg-os, Hegyeshalom, Mura- keresztúr, Gyékényes, határ tranzit	20.40—20.50

Vagyonváltsága búza ára:

A magyar királyi pénzügyminiszter a földmí-velésügyi miniszterrel egyetértőleg a mezőgazdasági ingatlanok vagyonváltsága fejében fizetendő búza árát 1939 szeptember hónapra szóló érvénnyel métermá-sánként 20 P (Husz) pengőben állapította meg.

Lisztpiac:

A fogyasztók részéről mutatkozó kereslet, ha nem is az árak szilárdulására, azonban a forgalom megélénkülésére vezetett és úgy prompt, mint szeptember—decemberi lehívásra nagyobb tételek kerül-tek eladásra.

Árak:

Búzakorpa	13.60—13.70
8-as takarmányliszt	15.75—16.50

**A Budapesti Lisztárjegyző Bizottság
hivatalos árfolyamai:**

(szokásos malomkondíciókkal, március—áprilisi szállításra)

Búzadara	37.00—38.00	5	30.75—31.75
0g	36.00—37.00	6	25.75—27.75
0g	36.00—37.00	7	18.50—19.50
0F	36.00—37.00	RO	27.75—29.75
2g	35.25—35.75	ROI	25.00—26.75
2g	35.25—35.75	RI	19.00—20.75
4	33.00—34.00	RII	17.00—18.00

Olajárak:

Napraforgóolaj paritás Budapest	73—79	Lenolaj paritás Budapest	127—135
------------------------------------	-------	-----------------------------	---------

SZEGŐ VILMOS**BŐR- ÉS GÉPSZIJGYÁRA**

Pestszenterzsébet, Határ-út 61-66. sz.

Telefon: 147-503, 147-904.

Központi iroda és raktár:

Budapest, VI., Paulay Ede-utca 40. sz.

Telefon: 121-090 és 121-095.

Géphajtósíjak

legolcsóbban, legjobb minőségű ökörszínbőr crouponokból ké-
szítve, nedvesen nyújtva, tiszta gödör szerzésű és chrom spe-
ciális hajtósíjak, varró- és kötősíjak stb. stb.
Minőségssíjak: „Sze-Vi“, „Rekord“, „Favorit“, „Globus“.

Megkezdődött a CONCORDIA**GŐZMALOM leszerelése !!!**

Eladásra kerülnek **Ganz hengerezékek** 22/65, 22/80, 29/60, 25/100, 25/125, 30/60, 30/80, 30/100 méretekben.
EMAG síkszíták és Reformok, tarárok, **hámozó-
gépek**, **Cárter** triőrök, porszűrők, **hengerrovát-
koló gépek**, **szerszámgépek**, közlőművek minden
méretben stb. stb. — **Mérsékelt árak!**

KENDOFF ANTAL gépészmérnök

Budapest, XIII., Lehel-u. 64. ~ Telefon: 298-036.